

STOWARZYSZENIE ARCHITEKTÓW POLSKICH

listopad
2007

ISSN 0239-3549

komunikat 01

Nowe patynowane PIGMENTO®, VM ZINC®

Naturalna inspiracja Naturalne kolory

Naturalne środowisko często jest źródłem wielu inspiracji w architekturze.

Mając to na uwadze VM ZINC® stworzył cynk w odcieniach: czerwonym, zielonym i niebieskim, który doskonale harmonizuje z naturalnym otoczeniem i jednocześnie zwraca uwagę na swoją niepowtarzalność i wyjątkowość.

PIGMENTO®: Impresja Czerwona, Impresja Zielona, Impresja Niebieska, bazując na sukcesie QUARTZ-ZINC® oraz ANTHRA-ZINC®, oferuje zupełnie nowe możliwości estetyczne w zastosowaniach cynku w architekturze.

Umicore Marketing Services Polska Sp. z o.o.
Ul. Ludwiki 4
01-226 Warszawa
e-mail: vmzinc@za.pl
www.vmzinc.pl

Tel.: +48 22 632 47 01
+48 22 632 47 61
+48 22 631 00 43
Fax: +48 22 632 46 40

Spis treści

Architektura. Bezgłośny przekaz głośnych emocji.....	4
„Architektoniczne punkty odniesienia – Honorowa Nagroda SARP 1966-2006”	7
XVIII Międzynarodowe Seminarium UIA/UNESCO.....	8
„Pierwszy pokryty zielenią wieżowiec w Warszawie”	9
Nagroda Miasta Poznania im. Jana Baptisty Quadro	10
Architektura betonowa 2007.....	10
Konkurs.....	11
Prezentacje zgłoszeń do Nagrody Roku 2006	18
Nagrody Ministra Budownictwa	51
Living Steel	52
Nowe książki	53
„Wielka Sztuka za wielką”	54
Forum Autodesk – Best Practices.	54
Architekt, profesor Stanisław Latour – wspomnienie	58
Odeszli od nas.	58
Klub Architekta „Woluta”	58

*Pawilon Paleontologiczny w Krasiejowie k. Opola
(proj. Goczołowie Architekci – Studio Autorskie,
Zabrze; Ovo Grąbczewscy Architekci, Katowice)
– zgłoszenie do Nagrody Roku 2006
fot. archiwum Autorów*

„Komunikat SARP” ISSN 0239-3549

Redaktor Naczelna

Agnieszka Bulanda
ul. Foksal 2, 00-950 Warszawa
tel. (22) 826 39 31; e-mail: agnieszkabulanda@sarp.org.pl

Przygotowanie wydania:

Zarząd Główny SARP
ul. Foksal 2, 00-950 Warszawa,
tel. (22) 827 87 12; e-mail: sarp@sarp.org.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzania skrótów w nadsyłanych materiałach oraz do niepublikowania tych materiałów bez podania przyczyn. Redakcja zastrzega sobie prawo adiustacji nadesłanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

Wszystkie materiały publikowane w „Komunikacie” są objęte ochroną prawa autorskiego.

Reklama

Kierownik Działu Marketingu:
Dorota Pankiewicz
tel: (22) 827 75 39
0-508 264 639
e-mail: reklama@sarp.org.pl

Opracowanie graficzne, skład, DTP:

webkreator www.webkreator.com.pl
Paweł Noszkiewicz
e-mail: pawel.n@webkreator.com.pl

Druk:

Drukarnia Tokawi
02-274 Warszawa, ul. Nieduża 7
tel. (22) 846 21 78 www.tokawi.pl

nakład 6000 szt.

Listopad i grudzień to miesiące, gdy więk-
szość z nas nachodzi melancholia, czasem
przygnębienie, jesienno-zimowe znużenie, któ-
re na chwilę przechodzi tuż przed świętami,
by na dłużej nas opuścić w okolicach marca... Ale dla wybranych, albo
tych którzy dali szansę losowi – to również miły czas, bowiem właśnie
pod koniec roku przyznawane są nagrody podsumowujące mijający rok
– w branży budowlanej również za obiekty, które zostały oddane do użyt-
ku w roku poprzedzającym. A czy jest ktoś, kto nie lubi dostawać nagród,
czuć się docenionym zwłaszcza przez kolegów po fachu?

Ciesz się więc bardzo fakt, że Nagrody Ministra Budownictwa przyznane
zostały w tym roku obiektom wyróżnionym już wcześniej Nagrodą Roku
SARP bądź tym, które do tej Nagrody pretendują w tegorocznej edycji,
(wszystkie publikowane były, lub są w bieżącym numerze „Komunikatu”).

Znakomita koniunktura dla rozwijającego się budownictwa sprawia,
że wiele z powstających w całym kraju obiektów mimo wysokiego pozio-
mu nie dostaje niestety szansy, jaką są przecież wyrazy uznania w postaci
nagród stowarzyszeniowych, ministerialnych, przyznawanych przez wy-
działy architektury, urzędy miast, firmy budowlane. Przyczyna tkwi zapewne
w permanentnym braku czasu i ogromie pracy projektowej, co przecież
jest zjawiskiem pozytywnym, a jeszcze do niedawna nie tak oczywistym!

Chcąc zatem podkreślić rangę tej najważniejszej ze stowarzyszeni-
owych nagród, bieżący numer poświęciłam w szerszym niż dotychczas
opracowaniu – prezentacji wszystkich zgłoszonych prac do tegorocznej
Nagrody za najlepszy zrealizowany obiekt architektoniczny w Polsce.

Dzięki tej publikacji i Państwo możecie stać się recenzentami zgłoszo-
nych obiektów, zanim ogłoszone zostaną wyniki.

Wiemy też, że Honorową Nagrodę SARP otrzyma w tym roku Jerzy
Gurawski!

Uroczystość wręczenia tej zaszczytnej Nagrody za całokształt twórczo-
ści, wraz z otwarciem wystawy dorobku honorowego laureata odbędzie
się podczas ostatniego w tym roku zebrania ZG w dniach 14-16 grudnia.

W tych samych dniach dowiemy się, kto otrzyma Nagrodę Roku SARP
za realizację oddaną do użytku w roku 2006, odbędzie się również roz-
strzygnięcie kolejnej edycji konkursu Polski Cement w Architekturze.

Na te wszystkie ważne wydarzenia już dziś Państwa serdecznie zapra-
szamy, a o szczegółach będziemy informować na bieżąco na naszej stronie
internetowej.

Agnieszka Bulanda

Architektura. Bezgłośny przekaz głośnych emocji.

6 października br. w siedzibie Stowarzyszenia Architektów Polskich w Warszawie odbyła się międzynarodowa konferencja architektoniczna, poświęcona w tym roku tematyce świeckich i religijnych miejsc duchowych w przestrzeni miasta.

prof. Ewa Kuryłowicz, Dyrektor PR UIA Miejsca Duchowe.
 fot. S. Kuryłowicz

Wśród panelistów konferencji obecni byli wybitni specjaliści z Polski, Francji, Czech, Włoch, Węgier, Kanady oraz Wielkiej Brytanii.

Tematyka konferencji miała m.in. dać odpowiedź na pytania „czy w XXI wieku architektura może być prawdziwym partnerem w kształtowaniu zbiorowej wyobraźni społeczeństwa, skutecznie konkurując z siłą mediów? Czy media wpływają na środki ekspresji architektonicznej w kształtowaniu przestrzeni duchowej w mieście? I czy współczesna architektura może i czy powinna formułować przekazy dla przyszłych pokoleń?” – takie były główne założenia prof. arch. Ewy Kuryłowicz, pomysłodawczyni i organizatorki konferencji, a jednocześnie Dyrektor PR UIA Miejsca duchowe.

Konferencja była też roboczym panelem przygotowawczym do zaplanowanego na lipiec przyszłego roku – XXIII Międzynarodowego Kongresu UIA w Tury-

nie, którego głównym tematem będzie „Transmitowanie architektury”.

Patronat honorowy nad konferencją objęły Polski Komitet Narodowy ICOMOS, Sekcja Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk oraz Stowarzyszenie Architektów Polskich. Sponsorami wydarzenia były firmy Koło, Polski Cement, ZG SARP oraz Autorska Pracownia Architektury Kuryłowicz & Associates.

Opublikowane zostało wydawnictwo pokonferencyjne, jego skrót przedstawiamy poniżej:

Ewa Kuryłowicz – Słowo wstępne

Miejsca duchowe – geneza, ewolucja, antycypacja

- Anna Gawlikowska – Zmiana środków wyrazu symbolicznego w obliczu zagrożeń tożsamości architektury a ogólna duchowość współczesnego miasta i jego mieszkańców
- Paweł Grodzicki – Czarny obiekt architektury. Miejsce nic
- Jeremi Królikowski – Linia ducha – duch linii
- Jan Rabiej – Uniwersalizacja sacrum – architektura kultury metafizycznej
- Ewa Rewers – Nieskończoność i chłód – ku metafizyce architektury
- Tomasz Sadlej – Malarstwo jako forma opisu i duchowości miejsca
- Joanna Szczepańska, Anna Wieczorek – Miejsca pamięci i codzienności – krajobraz duchowy Muranowa w doświadczeniu jego mieszkańców
- Artur Zaguła – Architektura nowego klasycyzmu jako próba zajęcia stanowiska w sprawie przekazu wartości
- Maciej Zychowicz – Przestrzeń sakralna. Wspólnota drogi i wspólnota świętowania

Komunikacja duchowa w przestrzeni wspólnotowego (społecznego) życia miasta. Miasto

- Antonio Caperna – Sacred, profane and geometrical symbolism in architecture
- Adriana Cieślak – Założenie urbanistyczne Góry Kalwarii jako przykład wykorzystania unikatowej duchowości miasta
- Bartłomiej Gutowski – Człowiek – przestrzeń – miasto. Aksjologiczny wymiar przestrzeni miasta
- Sławomir Gzell – Duch miejsca a duch czasu – pole konfliktu i porozumienia w dzisiejszym mieście
- Konrad Kucza-Kuczyński – Łódź – nowa okolica czterech kultur
- Mikołaj Madurowicz – Znaczenie miejsca – monolog czy dialog?

Poznaj

Revit Architecture

teraz

Razem zaprojektujemy nowy świat

Revit® Architecture to oprogramowanie stworzone specjalnie dla modelowania informacji o budynku (BIM). Oznacza to, że każda raz wprowadzona zmiana jest automatycznie uwzględniana w całym projekcie. W rezultacie dokumentacja projektowa jest zawsze spójna, w pełni skoordynowana i kompletna.

Revit Architecture 2008 pracuje zgodnie z oczekiwaniami architektów – zapewnia swobodne i intuicyjne projektowanie - a tym samym - wydajną pracę. Odzwierciedla świat rzeczywisty, traktując budynek jako całość, nie zaś oddzielne piętra, przekroje czy rzuty.

Revit Architecture współpracuje z Revit Structure - aplikacją dla konstruktorów, a także z innymi rozwiązaniami Autodesk.

Autodesk®

www.autodesk.pl

Autodesk i Revit stanowią zarejestrowane znaki handlowe firmy Autodesk, Inc. w Stanach Zjednoczonych oraz (lub) innych państwach. Pozostałe nazwy marek, nazwy produktów lub znaki handlowe stanowią własność ich odpowiednich właścicieli. Firma Autodesk zastrzega sobie prawo do modyfikowania oferty produktów oraz specyfikacji w dowolnej chwili bez powiadomienia i nie odpowiada za błędy typograficzne lub graficzne mogące pojawić się w niniejszym dokumencie. © 2007 Autodesk, Inc. Wszelkie prawa zastrzeżone. 000000000000117734

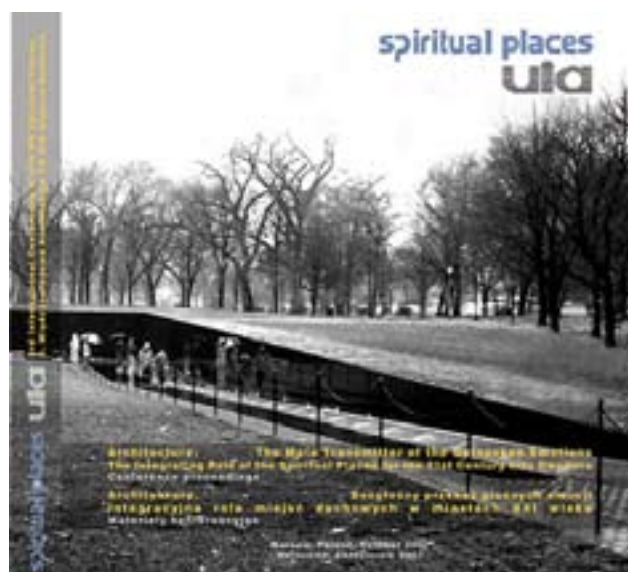
Zdjęcia z Konferencji S. Kuryłowicz

Komunikacja duchowa w przestrzeni wspólnotowego (społecznego) życia miasta. Pomnik ludzi i historii

- Krzysztof M. Bednarski – Spotkanie z Federico Fellinim – pomnik w Rimini
- Joanna Derdowska – Pomnik jako bohater, czyli o wymazywaniu pamięci: pomniki-gadżety i byłe mauzoleum w Pradze
- Marcel Ferencz – Fortress – Stadium as a Landmark Analogy
- Ewa Kuryłowicz – Miejsca komemoratywne w miastach i ich rola dla integracji mieszkańców
- Zygmunt Knyszewski – Places of Memory Elements of Transmission in Architecture and Heritage
- Marta Raczek – Rewitalizacja czy zawłaszczenie sacrum – o dwóch koncepcjach rozwoju „przestrzeni duchowej” na terenie Stoczni Gdańskiej
- Halina Taborska – Miejsca duchowe współczesnej sztuki publicznej i jej związku z architekturą

Komunikacja duchowa w przestrzeni wspólnotowego (społecznego) życia miasta. Świątynia

- Andrew Baczynski – Kontynuacja tradycji w architekturze sakralnej
- Mirosław Bogdan – Przewidywalność w architekturze współczesnej sacrum
- Romana Cielątkowska – Trzy historyczne miejsca kultu – włączone–wyłączone a przestrzeń miasta Gdańska
- Henryk Nadrowski – Sakralne: granice, pogranicze, peryferie
- Hanna Wesołowska-Starzec – Sacrum jako nadwartość. O doświadczeniu sacrum w miejskiej przestrzeni profanum
- Jakub Szczepański – Miejskie świątynie miast hanzeatyckich od średniowiecza do XXI wieku
- Jerzy Uścińowicz – O transmisji wartości w architekturze sakralnej – nowa dialektyka znaku i symbolu

Materiały Międzynarodowej Konferencji PR UIA „Miejsca Duchowe” Warszawa, 6 października 2007 r Format 210 x 210 mm, stron 342.

Zamówienia: kanon@sarp.org.pl

cena 60 zł + zryczałtowane koszty wysyłki 5 zł

Informacje na stronie: <http://www.spiritual-places.eu/>

ab

Sprostowanie

W numerze 10/2007 „Komunikatu” zamieściliśmy informację o nagrodach, jakie otrzymali polscy architekci na Festiwalu Architektury w Mińsku. Wiadomość z ostatniej chwili zamieszczona w pośpiechu, zawierała jednak błąd. Nagrodę pozaregulaminową przyznaną przez firmę „Techno-Nikol” w kategorii „Architektura mieszkalna-jednoro-

dzinna” otrzymali za realizację „Hidden House” – Robert Konieczny, Łukasz Marciniak, Adam Radziński, Dorota Żurek z biura KWK Promes.

Autorów oraz czytelników przepraszamy za tę pomyłkę.

ab

„Architektoniczne punkty odniesienia – Honorowa Nagroda SARP 1966-2006”

Warszawska edycja wystawy „Architektoniczne punkty odniesienia – Honorowa Nagroda SARP 1966-2006” trwała 10 dni. Multimedialne projekcje na trzech ekranach oraz liczne spotkania dyskusyjne przyciągnęły do pawilonu SARP przy ul. Foksal ponad 1000 osób zainteresowanych historią architektury i dzisiejszymi problemami miasta. Wystawę zainteresowały się media. Obszerne relacje i wywiady ukazały się w telewizji, prasa (m. in.: „Gazeta Wyborcza”, „Rzeczpospolita”, „Architektura Murator”, „Puls Biznesu”, „Gazeta Prawna”) zamieściła kilkanaście obszernych recenzji i kilkadziesiąt drobnych informacji o bieżących wydarzeniach związanych z wystawą.

Wystawa w Katowicach: „Architektoniczne punkty odniesienia – Honorowa Nagroda SARP 1966-2006” – 12-23 listopada 2007 r.

Na następną edycję wystawy organizatorzy zapraszają do Katowic już w listopadzie. Katowickiej wystawie będą towarzyszyły cztery konferencje i spotkania dyskusyjne:

12.11.07 (poniedziałek) g. 19.30

„Honorowa Nagroda SARP – punkty odniesienia dla architektury Katowic” – dyskusja panelowa z udziałem władz miasta, dziennikarzy, architektów, urbanistów).

WSPÓŁGOSPODARZ PANELU FIRMA STEELCASE.

Miejsce: Galeria Architektury SARP, Katowice, ul. Dyrekcyjna 9

13.11.07 (wtorek) g. 18.00

„Nowe centrum Katowic i inwestycje infrastrukturalne w aglomeracji śląskiej” – spotkanie samorządowców z developerami i firmami sektora finansowego połączone z prezentacją planów inwestycji infrastrukturalnych miasta w kontekście realizacji polityki przestrzennej.

WSPÓŁGOSPODARZE SPOTKANIA: FIRMA LHI LEASING POLSKA I FIRMA SOPRO

Miejsce: Galeria Architektury SARP, Katowice, ul. Dyrekcyjna 9

14.11.07 (środa) g. 18.00

„Informacja wizualna i reklama w przestrzeni publicznej miast” – spotkanie architektów, przedstawicieli agencji reklamowych, przedstawicieli samorządów poświęcone aspektom prawnym, finansowym i architektonicznym.

WSPÓŁGOSPODARZ SPOTKANIA: CITYBOARD MEDIA

Miejsce: Rondo Sztuki, Katowice, Rondo im. gen. Jerzego Ziętka 1

20.11.07 (wtorek) g. 18.00

PREZENTACJA FIRMY GUARDIAN

Konferencja i dyskusja panelowa: „Zielone miasto” – dyskusja poświęcona zagadnieniom ekologicznym z udziałem architektów, ekologów, samorządowców i działaczy społecznych.

WSPÓŁGOSPODARZ SPOTKANIA: FIRMA AUTODESK.

Miejsce: Galeria Architektury SARP, Katowice, ul. Dyrekcyjna 9

Adam Czyżewski

DZIĘKUJEMY SPONSOROM I DONATOROM

WYSTAWA ARCHYTEKTONICZNE PUNKTY ODNIIESIENIA HONOROWA NAGRODA SARP 1966-2006 ZOSTAŁA ZORGANIZOWANA PRZEZ PATRONATEM

Instytut Kultury i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Śląskiego
Miasto Katowice - Centrum Kultury i Dziedzictwa Kulturowego

WYSTAWIE ZREALIZOWANO ZE ŚRODKÓW

Miasto Kultury i Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Śląskiego

SPONSORZY GŁÓWNI CYKLU WYSTAW: WARSZAWA, KATOWICE, GDANSK,
KRAKÓW, WROCŁAW, ŁÓDŹ, POZNAŃ

SPONSORZY PARTNERZY CYKLU WYSTAW: WARSZAWA, KATOWICE, GDANSK,
KRAKÓW, WROCŁAW, ŁÓDŹ, POZNAŃ

SPONSORZY WYSTAWY WARSZAWSKIEJ

PATRONI MEDIALNI

XVIII Międzynarodowe Seminarium UIA/UNESCO, Toronto, Kanada, 3-6.X.2007

Temat: Visualising the Invisible
(Ukazać niewidzialne)

Motto: Decydujące bitwy rozstrzygają się na niewidzialnych polach walki

(Mies van der Rohe).

Dyskusja nad kształtem nowoczesnej szkoły trwa już stulecie. Dzieło jej twórców: Deweya, Freineta, Ellen Key, Marii Montessori, Helen Parkhurst, Piageta, Znanieckiego, urodzonych jeszcze w wieku XIX materializować zaczęło się w pierwszych dekadach nowego stulecia, wieku modernizmu. Trwa to do dziś i zda się, że powiedziano już wszystko – w sferze edukacji i jej opakowania – architektury. Nie stoimy jednak w miejscu, nie mówimy nigdy ostatniego słowa. Niegdyś, te sto lat temu, idee wyprzedzały architekturę, dziś architektura wprawdzie jest w stanie sprostac myśli, lecz niegdysiejsze idee nie są w stanie sprostać postmodernistycznej rzeczywistości. Regułą jest, iż materia znacznie wyprzedza ducha, duch nie nadąza za coraz szybciej przeobrażającą się materią.

Od trzydziestu lat nauczyciele i architekci, także organizatorzy życia szkolnego, deweloperzy i sponsorzy dyskutują nad kształtem szkoły pod skrzydłami UNESCO. Międzynarodowa Unia Architektów jest animatorem tej aktywności, organizacją spotkań zajmują się organizacje i konkretne osoby: firmy architektoniczne, stowarzyszenia architektów, organizacje szkolne.

Zasadą unijnych seminariów jest, że odbywają się one w cyklu trzyletnim: kolejno dwa lata funkcjonują spotkania tzw. sekcji roboczych, w trzecim roku, roku Kongresu, jest przerwa w pracach sekcji. Spotkania odbywają się w różnych miejscach świata, stosownie do aktualnych, merytorycznych problemów edukacji kraju bądź regionu, oraz możliwości finansowych i organizacyjnych gospodarza seminarium. W ostatnim dziesięcioleciu dyskutowano w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych, Izraelu, Portugalii, Chile, Holandii i Macao. Zgodnie z wielonarodowościowym składem gremium sekcji, organizatorzy starają się o w miarę równomierne traktowanie różnych regionów świata i ich potrzeb.

Konstrukcja seminariów polega na wzajemnej wymianie myśli oraz na poznaniu dorobku gospodarzy, czyli na obradach członków sekcji wraz z zapraszanimi gośćmi i na oglądzie wybranych dokonań w przestrzeni w za-

kresie architektury, edukacji i kultury. Nie bez znaczenia są kontakty personalne uczestników cyklicznych spotkań, służących też poznawaniu własnego dorobku.

Tematyka seminariów obraca się wokół utrwalonego od stuleci podziału architektury na formę, funkcję i konstrukcję, w traktowaniu architektury w szerokim kontekście edukacyjnym i społecznym; przykładowe hasła spotkań to Architecture and Art, Longlife Learning, czy po prostu School+.

Forma seminariów zmienia się w czasie, wciąż szuka się optymalnych sposobów ich funkcjonowania. Jeszcze parę lat temu dominowały referaty członków grupy roboczej oraz wykłady zapraszanych gości, zwykle czynnych i znanych architektów. Czas trwania spotkań mieścił się w 4 - 5 dniach, starano się uatrakcyjniac je poprzez dalsze i dłuższe wyjazdy poza miejsce obrad. W roku 2004 w Holandii skupiono się głównie na warsztatach studenckich, wychodząc poza własne seminaryjne gremium.

Tegoroczne seminarium w Toronto było wyraźnie krótsze, zamykające się w pełnych dwóch dniach obrad, poprzedzone krótkim spotkaniem wstępnym w dniu poprzedzającym obrady i kończące się krótkim oglądem obiektów w ścisłym centrum miasta. Na same obrady złożyły się nieliczne referaty, jako nowy element wprowadzono spotkanie z uczniami dwóch szkół (nie architektonicznych), z próbą uzyskania oceny obiektów, w których się uczą, wraz z dyskusją. Znaczną część czasu poświęcono na wewnętrzną dyskusję w 3 małych, ca dziesięcioosobowych grupach z następującą tematyką:

relacje pomiędzy

- przestrzeni szkolną a edukacją,
- przestrzeni szkolną a zmianą,
- przestrzeni szkolną a środowiskiem społecznym.

Próby przewartościowania kształtu seminariów UIA/UNESCO wynikają głównie z poszukiwań optymalnych rozwiązań wciąż zmieniającego się świata. Niebagatelnym niewątpliwie czynnikiem zmian formy seminariów są trudności organizacyjne i, last not least, finansowe. Coraz oporniej, z czasem, ukazywało się wydawnictwo post-seminaryjne, wcześniej wydawane z troską o jego rangę, by wreszcie zrezygnować z publikacji. O ile mi wiadomo, UIA w kosztach nie partycypuje, coraz trudniej jest znaleźć organizatora kolejnego spotkania.

Trzydzieści lat to dużo jak na nasz zagoniony świat. Może więc czas zmienić formułę?

*Janusz A. Włodarczyk, arch. SARP,
Oddział Katowice.*

*Przedstawiciel SARP w UIA/UNESCO,
Przestrzenie Kultury i Edukacji*

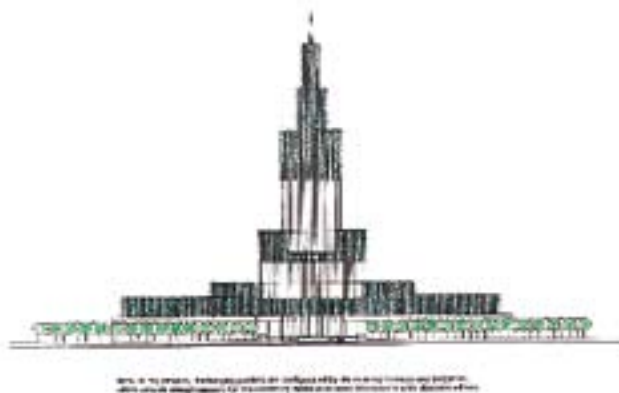

REKLAMA

„Pierwszy pokryty zielenią wieżowiec w Warszawie”

Taką informację znalazłem w jednym z ostatnich numerów amerykańskiego czasopisma „Architectural Record” (marzec 2007). Podana została ona w relacji o projektach firmy „William McDonough + Partners, Architecture and Community Design” (WM+P) założonej w roku 1981 w Nowym Jorku a przeniesionej następnie w roku 1994 do Charlottesville, której szef William McDonough został tam dziekanem Szkoły Architektury przy tamtejszym sławnym uniwersytecie. Firma ta działa również poza

USA w Kanadzie, Europie i Chinach, a jej przewodnią ideą jest tworzenie budowli, które wytwarzają tlen, wchłaniają dwutlenek węgla i produkują więcej energii niż same zużywają. Wiąże się to nie tylko z odpowiednim wyposażeniem technicznym, które sprzyja temu, co określone jest dzisiaj jako „sustainable architecture”, ale również z wprowadzeniem do architektury zieleni ją pokrywającej. Miło jest czytelnikowi polskiemu znaleźć na łamach fachowego czasopisma amerykańskiego wiadomości o tym, co się w tym zakresie dzieje – lub raczej, co się ma dzieć – w Warszawie, ale byłoby jeszcze milej, gdyby redakcja tego pisma dostrzegła, że tego rodzaju inicjatywy podejmowane są w Warszawie – choćby w architekturze Marka Budzyńskiego – już od dobrych paru lat. Przy tej okazji warto też przedstawić – szerzej nieznaną – propozycję pokrycia zielenią Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, nadesłaną w swoim czasie do SARPu w związku z międzynarodowym konkursem na otoczenie Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie przez architekta Adama Milczyńskiego-Kaasa, członka naszego Stowarzyszenia, profesora szkoły architektury Uniwersytetu Nawarry w Pampelunie w Hiszpanii.

Ilustracja: Projekt pokrycia zielenią PKiN w Warszawie (A. Milczyński-Kaas)

Tadeusz Barucki

Nagroda Miasta Poznania im. Jana Baptisty Quadro

Za najlepszy budynek 2006 roku kapituła nagrody uznała Aulę Nova zaprojektowaną przez Jerzego Gurawskiego.

Statuetkę przedstawiającą budowniczego poznańskiego ratusza projektant auli, architekt Jerzy Gurawski, otrzyma 6 listopada w zwycięskim budynku – nowej auli Akademii Muzycznej.

Nagroda im. Jana Baptisty Quadro ustanowiona została w roku 1999 przez Zarząd Miasta Poznania, nazwa nagrody nawiązuje do architekta epoki renesansu – Jana Baptisty Quadro działającego w Poznaniu. Rokroc-

nie otrzymuje ją najlepszy budynek powstały w roku minionym.

Jerzy Gurawski nie jest laureatem tej nagrody po raz pierwszy – w 2003 r. kapituła wyróżniła zaprojektowany przez niego Wydział Matematyki i Informatyki na Morasku.

Budynek Auli prezentujemy w bieżącym numerze „K” – jest on również jednym ze zgłoszonych obiektów do tegorocznej Nagrody Roku.

ab

Architektura betonowa 2007

Na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej, w dniu 22 października br. odbyła się uroczystość ogłoszenia wyników VIII edycji Konkursu Architektura Betonowa 2007 połączona z otwarciem wystawy pokonkursowej. W uroczystości wzięli udział: Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej i Regionalnej prof. dr hab. inż. arch. Krzysztof Bieda, dyrektor biura Stowarzyszenia Producentów Cementu dr hab. Jan Deja, szef marketingu Stowarzyszenia Producentów Cementu inż. Zbigniew Pilch, Dziekan Wydziału Architektury PK prof. dr hab. inż. arch. Dariusz Kozłowski, Prodziekan Wydziału Architektury PK, profesorowie i studenci uczelni architektonicznych oraz przedstawiciele mediów.

Jury VIII edycji w składzie:

- Prof. dr hab. inż. arch. Maciej Kysiak, Dziekan WA Politechniki Warszawskiej, przewodniczący jury
- Prof. dr hab. inż. arch. Wojciech Buliński, sędzia referent
- Prof. nzw. dr hab. inż. arch. Krzysztof Gasidło, Dziekan Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej,
- Prof. nzw. dr hab. inż. arch. Elżbieta Trocka-Leszczyńska, Prodziekan Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej,
- mgr inż. Zbigniew Pilch, Stowarzyszenie Producentów Cementu,
- Prof. dr hab. inż. arch. Maria Misiągiewicz, Dyrektor Instytutu Projektowania Architektonicznego WA PK.

nominowało do nagrody 10 projektów. Z projektów nominowanych przyznano dla autorów i promotorów prac Wyróżnienia oraz Nagrody Główne Równorzędne.

Trzy równorzędne Nagrody otrzymali:

Autor: arch. Wojciech Starczyk

Tytuł pracy: Monument - Świątynia na Wodzie
Promotor: dr hab. inż. arch. Marek Pabich
Wydział Architektury i Budownictwa i Inżynierii Środowiskowej Politechniki Łódzkiej

Autor: arch. Joanna Jarczewska

Tytuł pracy: Przestrzenne rozwinięcie drogi krzyżowej - Świętokrzyska Kalwaria
Promotor: dr inż. arch. Jerzy Uścińowicz
Wydział Architektury Politechniki Białostockiej

Autor: arch. Piotr Wroczek

Tytuł pracy: Muzeum Fiata
Promotor: prof. zw. dr hab. inż. arch. Dariusz Kozłowski
Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej

Wyróżnienia:

Autor: arch. Michał Gdak

Tytuł pracy: Wodne kasyno
Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Janusz Rębielak
Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej

Autor: arch. Patryk Żurawski

Tytuł pracy: Bunkier - Galeria Sztuki
Promotor: dr inż. arch. Ada Kwiatkowska
Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej

Autor: arch. Małgorzata Dolińska

Tytuł pracy: „Z prochu powstałeś i w proch się obrócisz...”. Projekt cmentarza komunalnego i krematorium w parafii Wniebowstąpienia Pańskiego w Karakulach
Promotor: mgr inż. arch. Jan Kabac
Wydział Architektury Politechniki Białostockiej

Laureatom nagrodzonych projektów wręczono statuetki Architektura Betonowa, autorstwa profesora Adama Myjaka.

Idea konkursu, eksponowanie estetycznych i konstrukcyjnych walorów betonu w architekturze znalazła wyraz w nadesłanych pracach konkursowych, a jej realizacja w projektach była podstawą przyznania nagród. Na zakończenie uroczystości organizatorzy ogłosili IX edycję konkursu – Architektura Betonowa 2008.

Informacje: http://www.beton.arch.pk.edu.pl/2007/edycja_2007.htm

Konkurs na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej fragmentów nabrzeża Odry i Młynówki w Opolu

Organizator:

Urząd Miasta Opola

Cel konkursu:

Celem konkursu jest uzyskanie najlepszej pod względem urbanistycznym, funkcjonalnym i estetycznym koncepcji architektonicznej wybranych fragmentów nabrzeża Odry i Młynówki w Opolu, określenie struktury zabudowy, przestrzeni publicznych oraz wskazanie powiązań z całym nabrzeżem. Uzyskane w Konkursie koncepcje, poza wykorzystaniem w programie „Odra uRzeka w Opolu”, mogą być wykorzystane do opracowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sąd Konkursowy w składzie:

- arch. Oskar Grąbczewski – przewodniczący – SARP Katowice
  - arch. Małgorzata Maśko-Horyza – naczelnik Biura Urbanistycznego
  - arch. Krystyna Kucharzewska – SARP Opole
  - arch. Adam Szczegielniak – SARP Opole
  - Krzysztof Początek – naczelnik Wydziału EiPR
- przyznał następujące nagrody i wyróżnienia:
Konkuresem zajmowała się od strony organizacyjnej Pani Anna Caputa, z Biura Urbanistycznego Urzędu Miasta Opola.

I nagroda

M. i A. Domicz – pracownia architektury Opole, arch. arch. Małgorzata Pizio-Domicz, Marta Pizio, Antoni Domicz, Józef Franczok

Opinia Jury:

Sąd konkursowy jednogłośnie przyznał nagrodę w konkursie pracy nr 3, która spełniła wszystkie kryteria merytoryczne, ujęte w regulaminie. Ponadto wyróżniła się odważną, wizjonerską koncepcją rozwiązań architektoniczno – urbanistycznych dla istotnych fragmentów rekreacyjnych miasta.

1. Autorzy pracy kreują interesującą i racjonalną przestrzeń publiczną, wykorzystując walory terenów rekreacyjnych. Oryginalność i odwaga proponowanych rozwiązań stwarza podstawę do wyróżnienia miasta w kontekście atrakcyjności turystycznej. Na szczególną uwagę zasługuje spójna i jednolita koncepcja proponowanych rozwiązań różnych fragmentów nabrzeża Odry i Młynówki.

2. W obszarze opracowania „Nabrzeża Młynówki” autorzy jednoznacznie rozdzielili atrakcyjność obu stron kanału, z podziałem na ekstensywny (lewy brzeg) i intensywny (prawy brzeg) sposób zagospodarowania.

3. W obszarze opracowania „Wyspa Bolko” autorzy proponują bardzo ciekawe przedłużenie mostu pieszego, prowadzącego na Wyspę, jako kładki biegnącej wśród koron drzew. Stwarza to możliwość otwarcia widokowe-

go na łąki i naturalny krajobraz wyspy. Kładka kończy się skarżą tarasową. Słusznym rozwiązaniem jest zaproponowane rozdzielenie ruchu rowerowego i pieszego na moście pomiędzy Wyspą Pasieką a Wyspą Bolko. Dodatkowo całość koncepcji w tym obszarze nie zakłada inwestycji kubaturowych.

4. W obszarze opracowania „Kąpielisko Bolko” w sposób odważny, wizjonerski i oryginalny wykorzystano naturalne walory tego miejsca. Rozwiązania architektoniczne wyróżniają to miejsce, nawiązując do najlepszych, światowych propozycji zagospodarowania terenów rekreacyjnych.

Zalecenia Sądu Konkursowego:

Sąd konkursowy zaleca:

1. Dla opracowania projektowanego obszaru „Nabrzeża Młynówki”:

- rozważenie likwidacji bądź przekształcenia (np. podzielenia lub zbliżenia do prawego brzegu) drewnianego pomostu na wodzie, jako elementu ograniczającego żeglowność i budzącego wątpliwości co do użytkowania;
- powiązanie zejść nad wodę na prawym brzegu Młynówki z istniejącym układem urbanistycznym miasta;
- rozważenie możliwości zejść z chodnika przy ul. Piastowskiej do wybranych miejsc/enklaw na lewym brzegu Młynówki przy projekcie zachowania i kształtowania naturalnego charakteru tego brzegu.

2. Dla opracowania projektowanego obszaru „Kąpieliska Bolko”:

- zdefiniowanie czytelnego systemu obsługi komunikacyjnej z uwzględnieniem obsługi kołowej obiektów usługowych, dojazdów pożarowych, dróg obsługujących urządzenia podlegające konserwacji, transportu sprzętu pływającego itp. oraz systemu ciągów pieszych doprowadzających do poszczególnych obiektów i urządzeń;
- przeanalizowanie etapowania tworzenia struktury tarasów ziemnych oraz wkomponowanych w nie obiektów kubaturowych, z uwzględnieniem ciągłego funkcjonowania kąpieliska.

I wyróżnienie

ARCA Gliwice, Michał Stangel

Opinia Jury:

Praca nr 2 otrzymała I wyróżnienie za atrakcyjny i spójny pomysł zagospodarowania nabrzeży rzeki jako ciąg przystanków tematycznych, nawiązujących do tradycji Opola.

1. Na uwagę zasługuje pomysł zwiększenia atrakcyjności nabrzeży rzeki w formie punktów zatrzymania spacerujących, ukazujące charakterystyczne wydarzenia lub miejsca w mieście. Pomysł został konsekwentnie przedstawiony w obszarze opracowania 1 i 2. Cenne jest zwrócenie uwagi na potrzebę promocji Opola jako Stolicy Polskiej Piosenki w wielu aspektach, w tym także jako elementy w przestrzeni miasta.

2. W obszarze opracowania „Nabrzeża Młynówki” zostały dobrze wykorzystane walory tego miejsca:

- jako terenu spacerowego (ścieżki piesze i rowerowe),
- jako miejsca odpoczynku (ławki, place, łąka rekreacyjna),
- punkty widokowe.

Zabrakło zejść dochodzących do lustra wody Młynówki, chociażby w postaci pomostów.

3. W obszarze opracowania „Wyspa Bolko” strefa wejściowa na wyspę została dość czytelnie ukształtowana, jako przyjemna przestrzeń publiczna z wykreowanymi placami. Na uwagę zasługuje podkreślenie miejsca – wejścia do ZOO – poprzez elementy małej architektury (np. łapy zwierząt). Cenne jest wskazanie możliwości

wprowadzenia różnego rodzaju ścieżek przeznaczonych dla różnych użytkowników

4. W obszarze opracowania „Kąpielisko Bolko” pokazano bardzo duże rozproszenie funkcji. Brak jasnej i czytelnej wizji ukształtowania tego terenu.

5. Praca skupia się głównie na programie funkcjonalnym obszarów oraz umiejscowieniu pomysłów zespołu autorskiego w przestrzeni miejskiej. Według sądu konkursowego w pracy brakuje pokazania wizji architektonicznej oraz szczegółów zagospodarowania. Plansze, a w szczególności obszar „kąpieliska Bolko” czyta się raczej jako plan miasta lub mapę turystyczną. Przykładowe zdjęcia umieszczone w pracy ukazują jedynie ideę, jak mogłyby wyglądać zaproponowane obiekty, bez powiązania z konkretnym miejscem w Opolu.

II wyróżnienie

Biuro 84 Opole - Małgorzata Adamowicz-Nowacka, Marek Nowacki

Opinia Jury:

Praca nr 1 otrzymała II wyróżnienie za próbę jednorodnego rozwiązania trzech zagadnień tematycznych oraz interesujące rozstrzygnięcia akcentów miejscowych.

1. W obszarze opracowania „Nabrzeża Młynówki” praca nie dość wyraźnie określa rozwiązania w części południowej, posługując się jedynie schematem układu pieszo – rowerowego. Akcent HOT-SPOT przynależy raczej do części północnej, de facto nie będącej przedmiotem opracowania.

2. W obszarze opracowania „Wyspa Bolko” brak pożądanego rozwiązania obszaru od mostu do wejścia do ZOO. Wprowadzenie niemal bliźniaczego akcentu HOT-SPOT-a w żadnym wypadku nie jest rozstrzygnięciem i nie wyczerpuje zakresu problematyki tej części opracowania.

3. W obszarze opracowania „Kąpielisko Bolko” koncepcja zagospodarowania nie przekonała sądu konkursowego. Zaproponowany układ funkcjonalny całości mimo próby, słusznej skądinąd, koncentracji elementów zasadniczych w jednym rejonie. Interesujące jest wykorzystanie elementów pomostów również jako elementów budynku.

Opis autorski nagrodzonej pracy

„Nie interesują mnie kąty proste ani wymyślone przez człowieka linie proste, sztywne i bezduszne. Interesują mnie krzywizny, swobodne i zmysłowe, takie, jakie spostrzegam w górzystych krajobrazach mojej ojczyzny, meandrujących rzekach, falującym morzu i ciele kobiety, którą kocham.”

Oscar Niemeyer

Nabrzeża Młynówki

Rozwiązania projektowe poprzedzono analizą warunków lokalizacyjnych i historycznych.

Ostatnio prowadzone realizacje infrastruktury technicznej (śluzę, kolektor ścieków) zapewnią stabilizację poziomu wody i jej oczyszczenie. Daje to nowe możliwości kształtowania nabrzeży i ich rewitalizacji, aktywizacji rzeki jako fragmentu przestrzeni śródmiejskiej.

W projekcie zachowano zasadę podziału obu stron kanału na stronę prawobrzeżną intensywnego zagospodarowania i lewobrzeżną ekstensywną. Prawy brzeg Kanału Młynówka skupia ruch pieszy z centrum miasta w kierunku terenów rekreacyjnych wyspy Bolko. Nowe zagospodarowanie prawego brzegu, to przede wszystkim wstęga pomostu unosząca się nad lustrem wody. Pomost biegnie wzdłuż rzeki dochodząc w kilku miejscach do brzegu i odchodząc od niego niemal na środek nurtu. To jednoznaczny symbol powiązania miasta z rzeką, a jednocześnie nowa jakość przestrzenna – z kolejnych punktów na falującej kładce będą otwierać się malownicze widoki na odbijające się w lustrze wody mosty i wiadukty.

Sąsiedztwo z ruchliwą ulicą Piastowską, brak ciężarów pieszych, brak atrakcji przestrzennych sprawiają, że nie znajduje uzasadnienia dodatkowy ciąg pieszy na lewym brzegu. Zamiast tego projektuje się uporządkowania terenów zielonych, ich nocną iluminację, a przede wszystkim uzupełnienie nasadzeń w postaci roślin zielnych o intensywnych zapachach - lawendy, mięty, tymianku, melisy, rozmarynu, rumianku.

Rozwiązanie nabrzeży Młynówki jest pretekstem do korekty układu komunikacyjnego śródmieścia, mającej na celu zamknięcie ulicy Krakowskiej dla ruchu kołowego.

Strefa wejściowa Wyspy Bolko

1. Opolskie ZOO stanowi jedną z ważniejszych atrakcji miasta Opola. Rozbudowa ZOO spowodowała znaczne zwiększenie ruchu w kierunku Wyspy Bolko, szczególnie w sezonie letnim w dni wolne od pracy.

2. W istniejącym układzie funkcjonalno-przestrzennym Wyspy Bolko można wyróżnić dwie strefy zieleni wysokiej przedzielone pasem łąk. Część wschodnia, to tereny intensywnego użytkowania, zajmowane głównie przez Ogród Zoologiczny. Część zachodnia, ekstensywna, to tereny spacerowe z alejkami parkowymi.

Zorganizowano czytelny podział na ciągi piesze, rowerowe i kołowe. Zaprojektowano przedłużenie mostu pieszego, prowadzącego na Wyspę kładką biegnącą łagodnym łukiem w kierunku otwarcia widokowego na łąki. Pofalowana w przekroju kładka biegnie wśród koron drzew stanowiąc początek ścieżki przyrodniczej i kończy się szeroką skarpą z tarasowymi siedziskami zwróconymi na południe.

Do istniejącej konstrukcji mostu na Odrze podwieszono dodatkowe pomosty ścieżek rowerowych. W ten sposób ruch przez most, kładkę i taras widokowy będzie wyłącznie pieszy, bez występujących obecnie kolizji.

Dodatkowo proponuje się odtworzenie mostu pieszego nad kanałem Wińskim i jego przedłużenie w kierunku tarasu i strefy wejściowej ZOO. Umożliwi to łatwe połączenie piesze z realizowanym obecnie zespołem parkingowym.

Kolejnym problemem wymagającym projektowej ingerencji jest organizacja strefy wejścia głównego do ZOO. Istniejący pawilon wejściowy jest niewystarczający dla

obsługi ruchu weekendowego. Przed wejściem zaprojektowano drewnianą pergolę, której kształt stanowi przedłużenie fragmentu istniejącego pawilonu w kierunku głównej alei parkowej.

Nie zmienia się zasadniczego charakteru i przeznaczenia Wyspy Bolko jako zespołu zieleni parkowej. Wyspa Bolko, to teren, który budzi różnorodne pokusy do realizacji obiektów pozornie sprzyjających rekreacji, jak lokale rozrywkowe, gastronomiczne, obiekty sportowe czy hotelowe, jednak dla utrzymania naturalnych walorów przyrodniczych, niezwykle cennych w terenach zurbanizowanych, wszelkie inwestycje kubaturowe uważamy za niewskazane.

Kąpielisko Bolko

Kąpielisko Bolko, dziś jeszcze z rzadka odwiedzane przez mieszkańców Opola, posiada wyjątkowe wartości krajobrazowe i atrakcyjne położenie w pobliżu centrum miasta i terenów rekreacyjnych nad Odrą.

Dojazd samochodowy od strony Al. Przyjaźni do terenów rekreacyjnych kąpieliska zaprojektowano nową drogą prowadzącą do placu parkingowego wyznaczonego na najwyższym punkcie terenu. Z tego placu zaplanowanego na rzucie koła i platformy widokowej roztacza się piękny widok na akwen wodny Bolko, rzekę Odrę i wzgórze winowskie. Dużą różnicę poziomów między placem a lustrem wody pokonano dzięki tarasom i pochylniom łagodnie opadającym w stronę plaży. W tarasy ziemne wkomponowano planowaną zabudowę towarzyszącą terenom rekreacyjnym, a więc kompleks gastronomiczny, hangary ze sprzętem wodnym, szatnie, węzły sanitarne. Wszystkie obiekty kubaturowe przekryto dachami o nawierzchni trawiastej. Dzięki „wtopieniu” budynków w otoczenie, teren kąpieliska nie zatraci wyjątkowych walorów krajobrazowych w postaci tarasów i skarp dawnego wyrobiska stromo opadających do wody.

Do dyspozycji plażowiczów są zarówno plaże piaszczyste położone bezpośrednio nad wodą, jak i plaże trawiaste na nasłonecznionych tarasach. Kolejne poziomy będą się zapełniać plażowiczami w miarę wzrostu ilości użytkowników, a kąpielisku zawsze będzie towarzyszył pełen życia gwar, tak istotny dla atrakcyjności miejsca.

Rozplanowanie funkcji związane jest z podziałem akwenu na część przeznaczoną do sportów wodnych (windsurfing, kajaki, łodzie wiosłowe) i część do kąpielni.

Pole biwakowe oddzielone od kąpieliska wyznaczono po wschodniej stronie niecki terenowej i rozplanowano na tarasach, w które wkomponowane będą pawilony niezbędne dla jego obsługi (umywalnie, toalety).

Należy założyć, że znajdujące się poza terenem opracowania konkursowego obiekty byłej cementowni Bolko, będą zmieniały sposób użytkowania w miarę zwiększania aktywności terenów rekreacyjnych. Lokale rozrywkowe, dyskoteki, baza hotelowa, to wszystko może zostać zrealizowane z wykorzystaniem przemysłowej substancji budowlanej.

838700

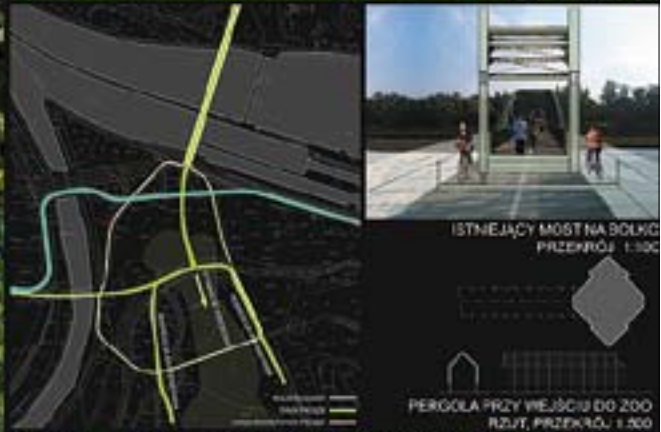
STREFA WEJŚCIOWA WYSPI BOLKO

PODŁÓŻY, WŁADKI, NIEZDNI NA KĄPIE

LAWA REKREACYJNA

ISTNIEJĄCY MOST NA BOLKU PRZEBIEŻY 1:500

STREFA WEJŚCIOWA DO ZOO

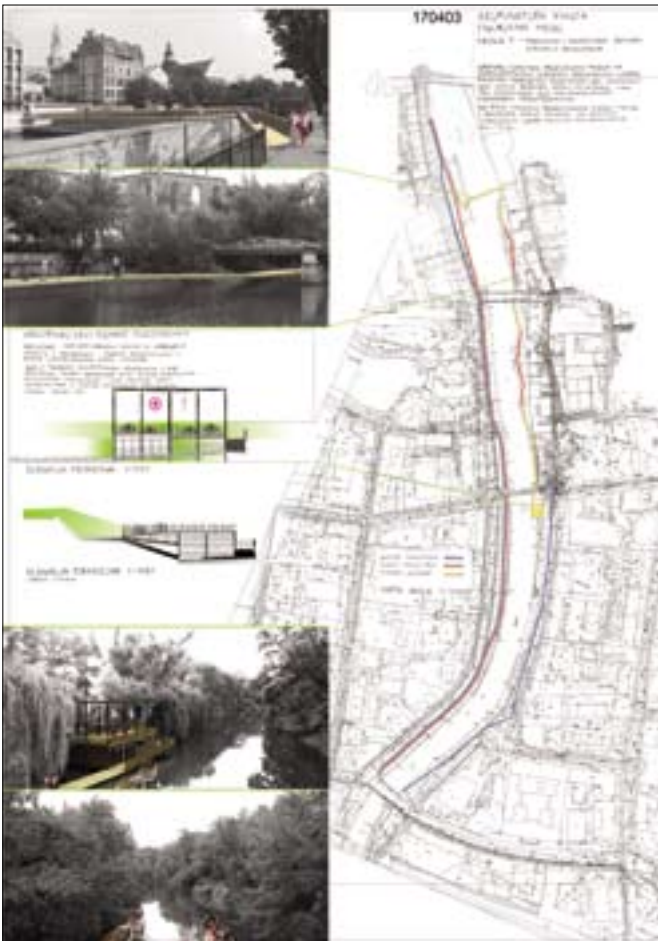
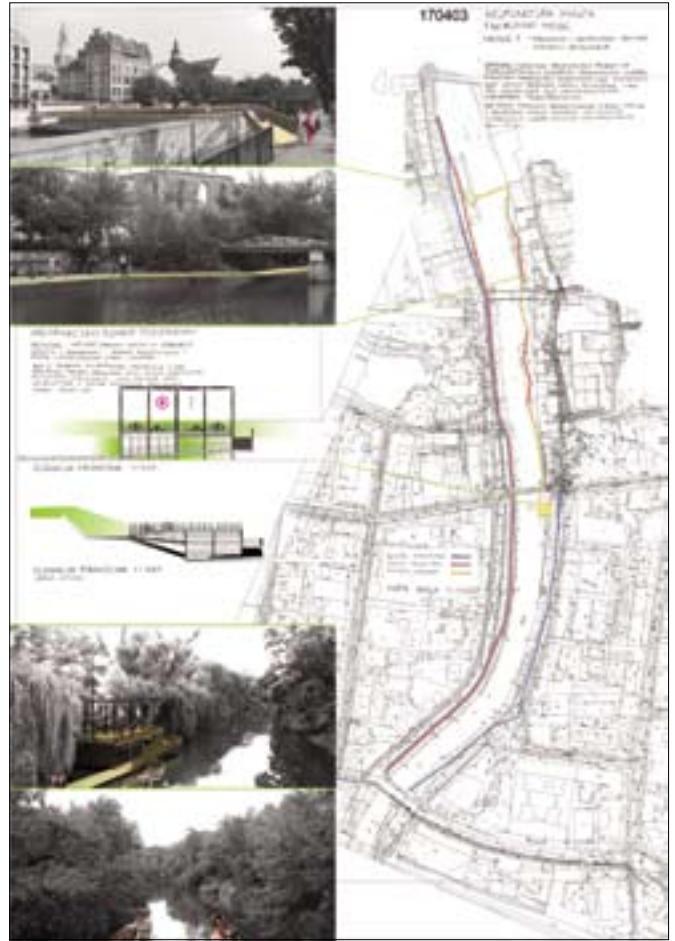

KLĄSKA EDUKACYJNA NOCĄ 1:500

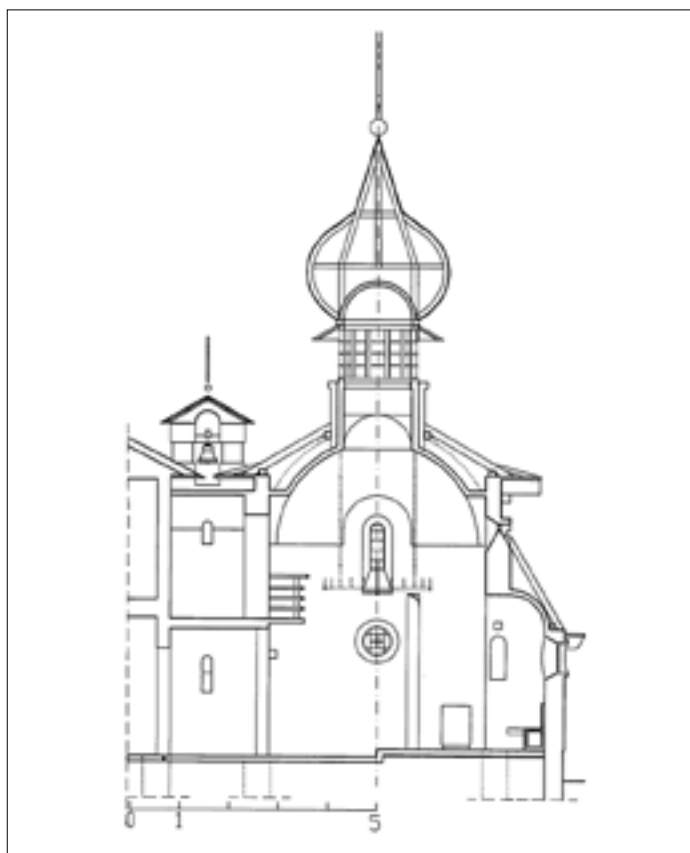
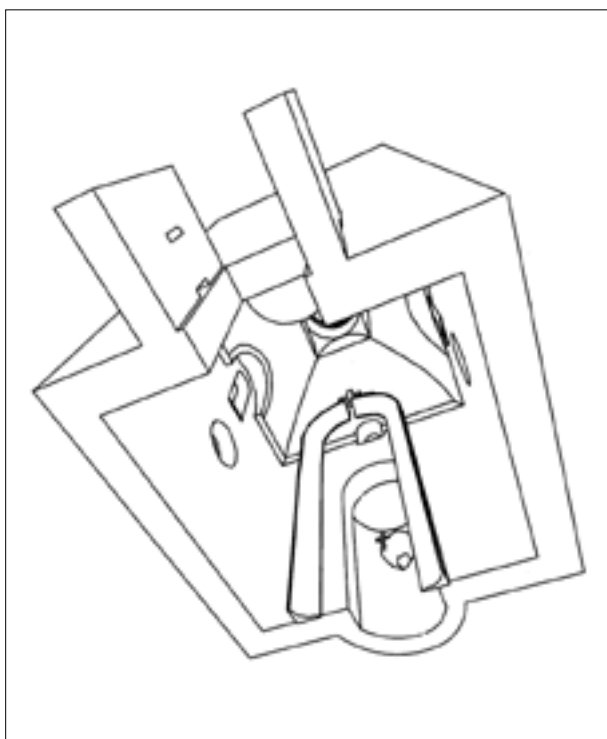
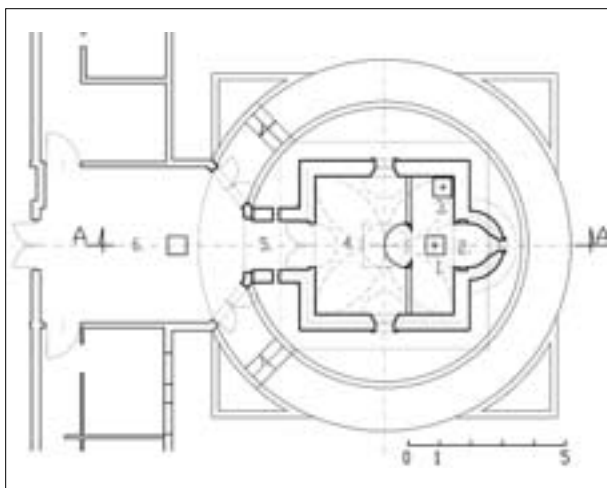

Konkurs na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej fragmentów nabrzeża Odry i Młynówki w Opolu
I wyróżnienie – ARCA Gliwice, Michał Stangel

Konkurs na opracowanie koncepcji urbanistyczno-architektonicznej fragmentów nabrzeża Odry i Młynówki w Opolu
II wyróżnienie – Biuro 84 Opole - Małgorzata Adamowicz-Nowacka, Marek Nowacki

Autor: arch. Jerzy Uścińowicz

Asystent: arch. Tomasz Daniluk

Konstrukcja: mgr inż. Waldemar Orłowski

Inwestor:
rektor ks. mitr. Leoncjusz Tofiluk,

Polichromie:
studenci studium pod kier. ks. mitr. Leoncjusza Tofiluka

Wykonawca: sposób gospodarczy

Finansowanie: środki własne

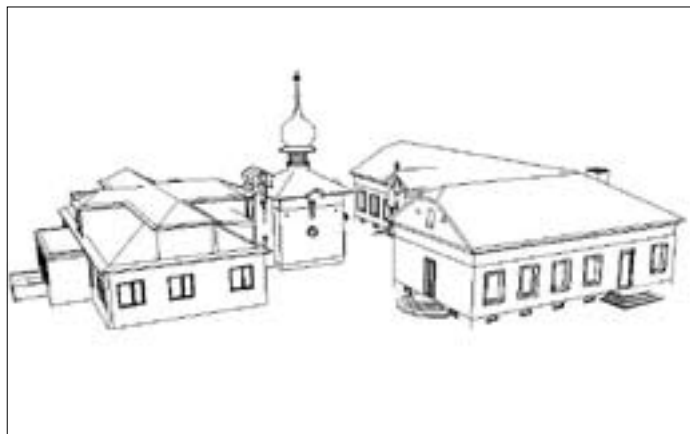
Realizacja: 2000—2004

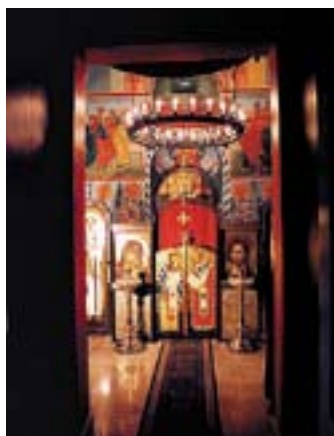
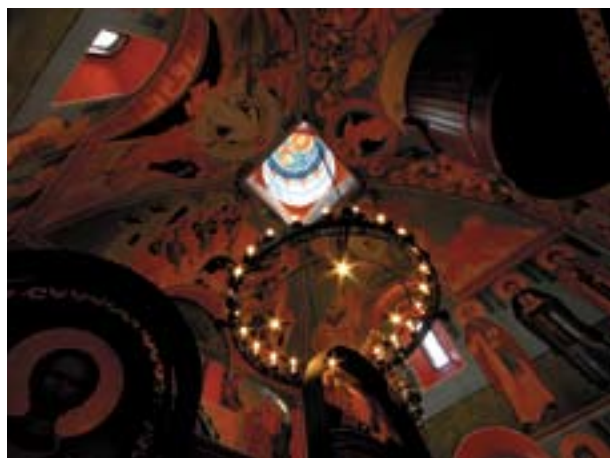
Dane liczbowe:

powierzchnia zabudowy: ..... 33.3 m²

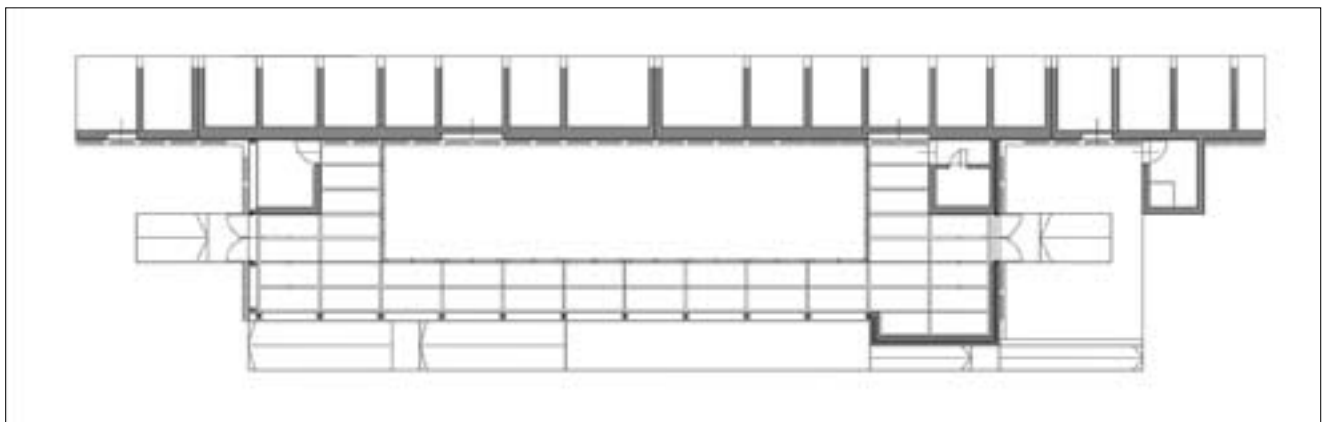
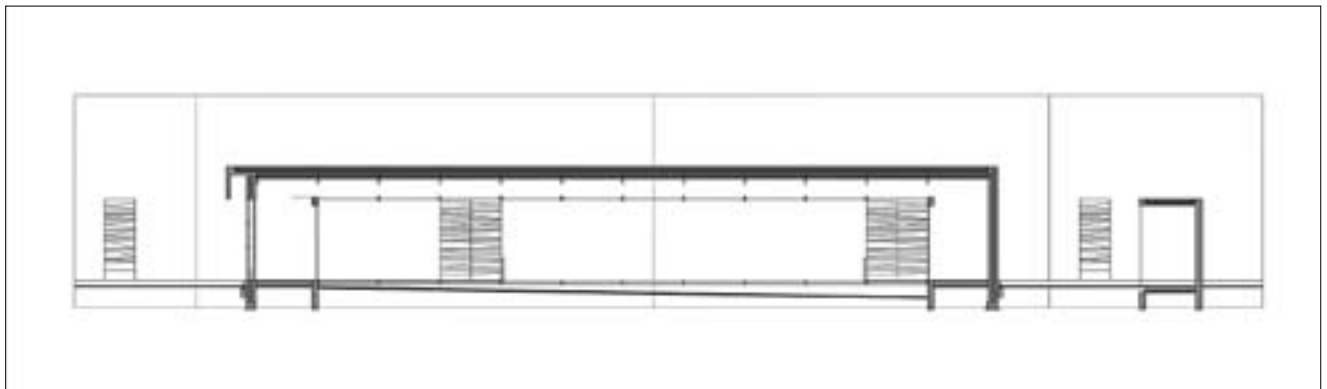
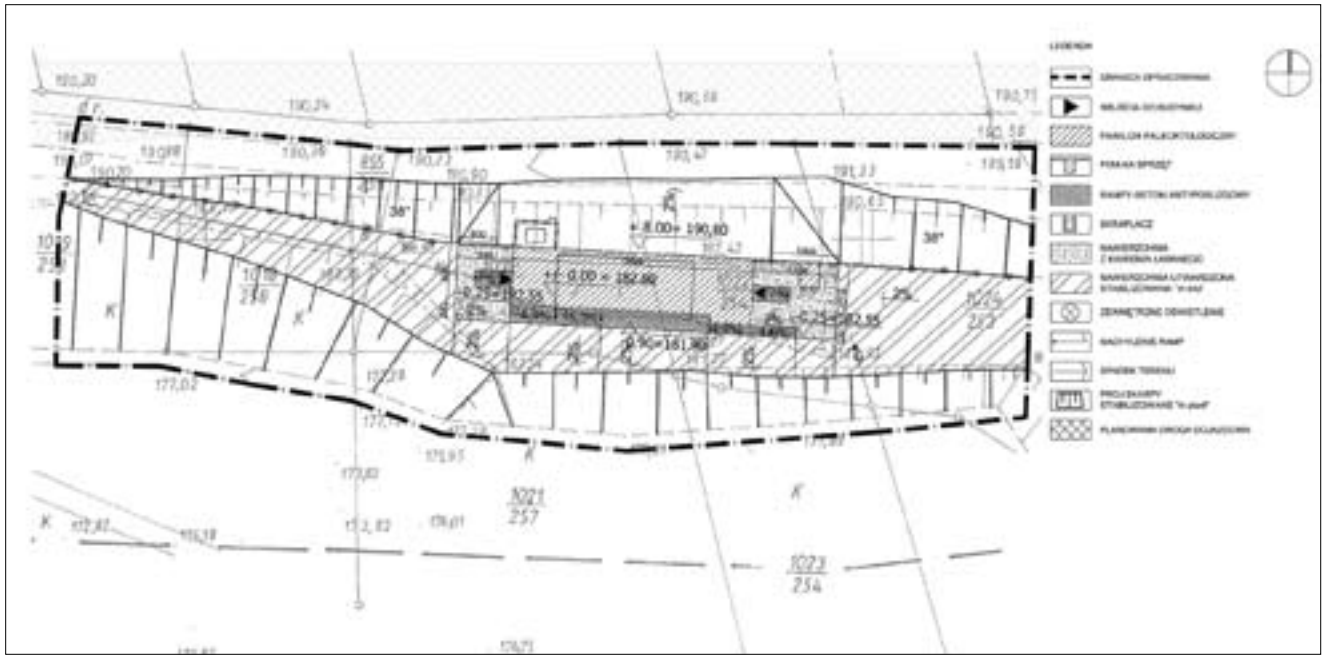
powierzchnia użytkowa: ..... 38.2 m²

kubatura: ..... 122.3 m³

Pawilon Paleontologiczny w Krasiejowie k. Opola

Autorzy projektu (konsorcjum firm projektowych):

- Goczołowie Architekci – Studio Autorskie, Zabrze
- Ovo Grąbczewscy Architekci, Katowice

arch. arch. Beata Goczoł, Witold Goczoł, Oskar Grąbczewski, Katarzyna Chrobot, Maciej Grychowski

Inwestor: Stowarzyszenie Dinopark Ozimek, ul. Ks. Dzierżona 4 B

Wykonawca: OPBP JEDYNKA S.A. Opole i REKONSBUD S.A. Opole

• **Projekt konkursowy** – Główna Nagroda w konkursie zorganizowanym przez Marszałka Województwa Opolskiego: 2003

• **Projekt budowlany i realizacyjny:** 2003 – 2004

• **Realizacja:** 2005 – 2006

Dane liczbowe:

powierzchnia użytkowa: ..... 317 m²
 powierzchnia zabudowy: ..... 374 m²
 kubatura: ..... 1820 m³
 powierzchnia zagospodarowania terenu: ..... 5760 m²

Finansowanie:

Środki pochodzące z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Opolu, Funduszu Strukturalnego w ramach Inicjatywy Współnotowych INTERREG III oraz z Budżetu Województwa Opolskiego

Autorzy projektu: Architekci Błaszczyk i Samborski S.P., Kołobrzeg

Autor: arch. Grzegorz Błaszczyk

Współpraca: arch. arch. Tomasz Samborski, Paweł Gajdowski, Miłosz Kowalewski

Konstrukcje: mgr inż. Sławomir Kokoszyński

Realizacja: 2005 - 2006

Inwestor: „PRO-SAN” M. Jagielka i M. Wiszniewski S.C., Kołobrzeg

Generalny Wykonawca: Przedsiębiorstwo Budowlane PRO-BUD Sp. z o.o., Kołobrzeg

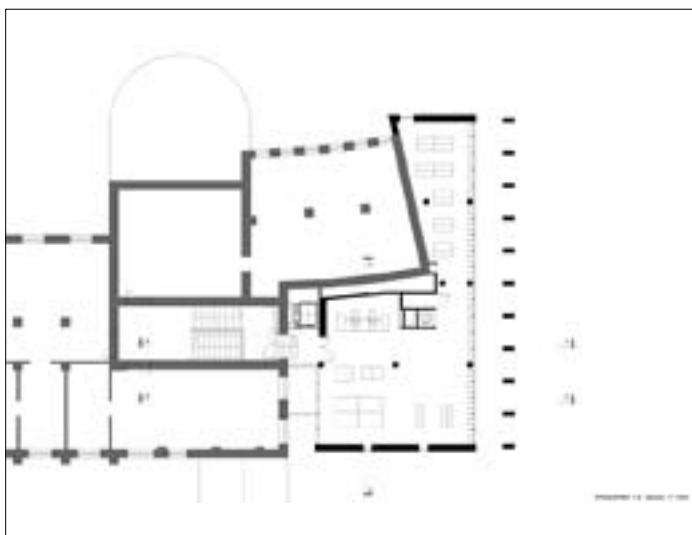
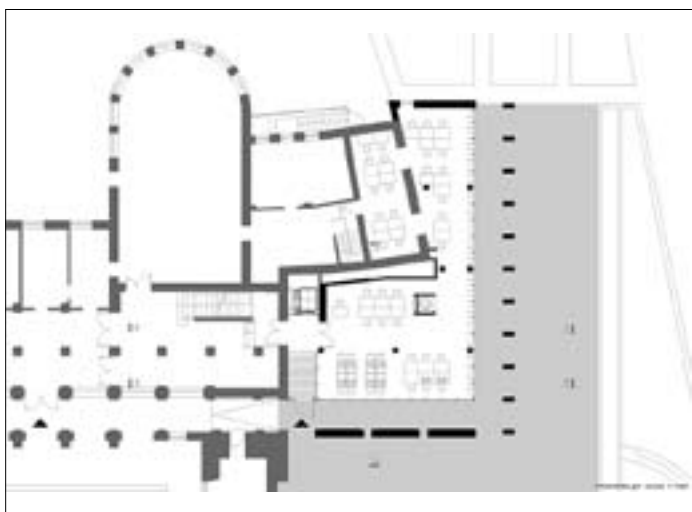
Finansowanie: Środki własne inwestora oraz pozyskane od przyszłych właścicieli mieszkań

Dane liczbowe:

Powierzchnia terenu objętego bilansem..... 17899,2 m²
w tym:

- powierzchnia zabudowy całego założenia .....6709,9 m²
w tym: powierzchnia zabudowy I etapu .....2236,6 m²
- ilość lokali mieszkalnych..... 330
w tym: ilość lokali mieszkalnych w zespole..... 110
- kubatura 1 zespołu ..... 30633,2 m³

Autorzy projektu:

Stelmach i Partnerzy
Biuro Architektoniczne Sp. z o.o. Lublin
arch. Bolesław Stelmach

Współpraca:

arch. arch. Marek Zarzeczny, Zbigniew Wypych, Sławomir Kłos, Grzegorz Gurgacz, Piotr Majcherski, Paweł Szuryga

Inwestor:

Marszałek Województwa Opolskiego
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie

Wykonawca:

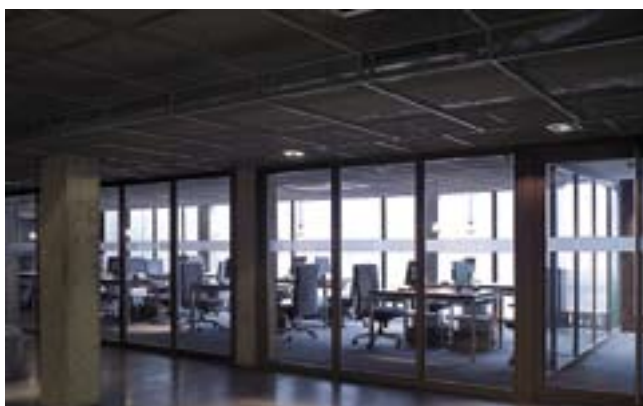
POLIMER MOSTOSTAL – Lublin

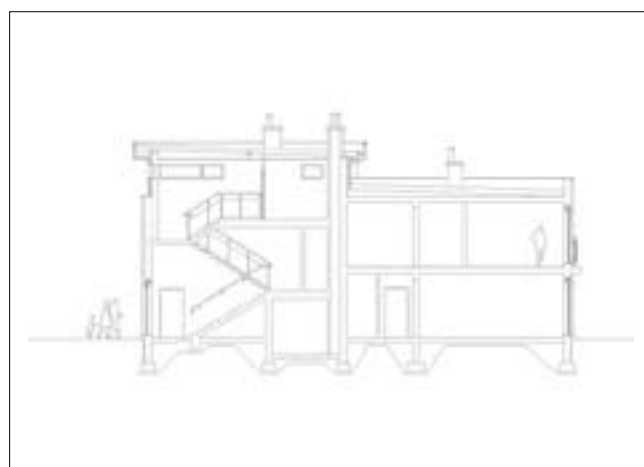
Finansowanie:

środki publiczne

Realizacja: 2006

Autorzy projektu: Pracownia Architektoniczna E.S.Sipińskich Sp. z o.o., Poznań

zespół w składzie: arch. arch. Ewa Pruszewicz-Sipińska, Stanisław Sipiński, Agnieszka Deptuła, Magdalena Picyk, Agnieszka Ośmielak-Stankiewicz, Jacek Dybol, tech.bud. Tomasz Kaczmarek

Inwestor: Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „Trust”, Poznań

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „Trust”, Poznań

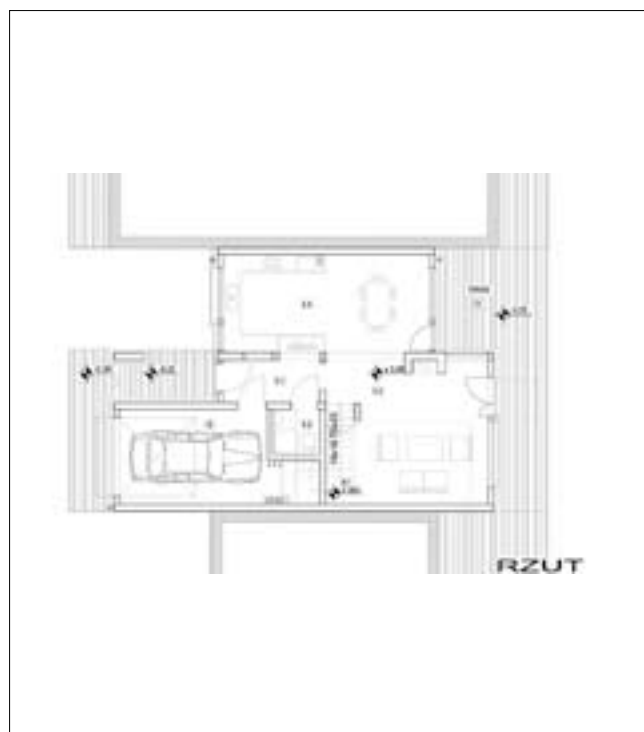
Finansowanie: częściowe kredytowanie z funduszy Bankowych

Realizacja: 2003

Dane liczbowe:

Powierzchnia terenu pod zabudowę..... 18393,7 m²
 Powierzchnia zabudowy całego osiedla..... 7198,5 m²
 =39,13%
 Powierzchnia użytkowa wszystkich budynków ..... 11796,6 m²
 Liczba obiektów na osiedlu 18

Autorzy projektu:

Studio Lisiak Sp. z o.o. Poznań

generalny projektant:

arch. Rafał Lisiak

zespół:

arch. arch. Jolanta Lisiak, Maciej Cierniewski (1 etap),
Mikołaj Cendlak (2 etap)

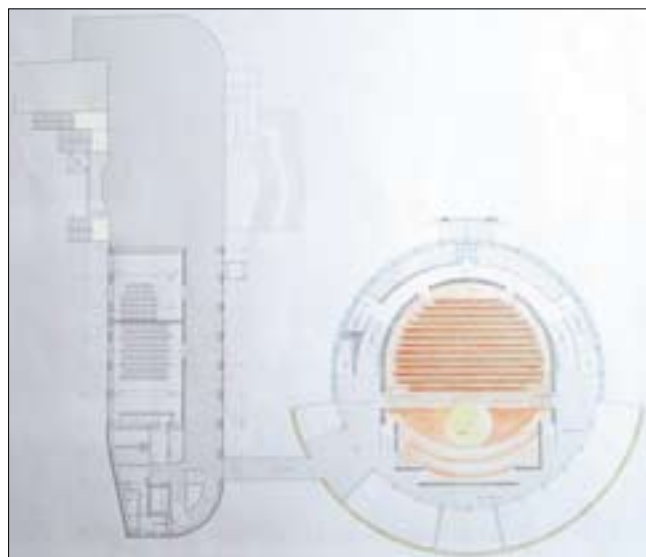
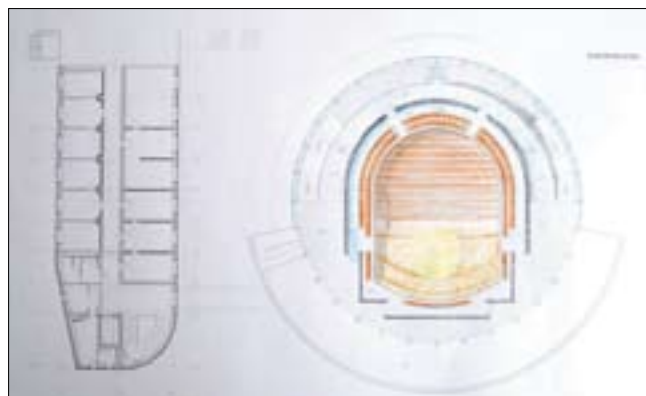
konstrukcja: inż. Krystyna Chocianowicz, inż. Ewa Rzeźniczak (c.o.), inż. Erwin Matysiak (elektro), inż. Artur Koralewski (wod-kan)

Inwestor: Zielony Taras Sp. z o. o., Poznań

Wykonawca: Prosper Sp. z o.o., Poznań

Realizacja: 2006

Autorzy projektu:

Pracownia ARPA Poznań

Generalny projektant:

arch. Jerzy Gurawski

Współpraca autorska:

arch. arch. Anita Chudecka, Paweł Kuczma, Paweł Janas, Tomasz Szmyt

Współpraca – etap realizacji:

arch. arch. Marek Szapiel, Urszula Kijek

Wizualizacje komputerowe:

arch. Daria Tarara

Architektura wnętrz:

ARPA – autorzy jak wyżej oprócz wnętrza kawiarni

Konstrukcja: ARPA inż. Jolanta i Napoleon Lewandowscy

Akustyka: dr hab. Leon Rutkowski

Generalny wykonawca: HOCHTIEF Polska, Oddział POZ-BUILDING

Inwestor: Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu

Finansowanie: Inwestycja współfinansowana przez Unię Europejską

Dane liczbowe:

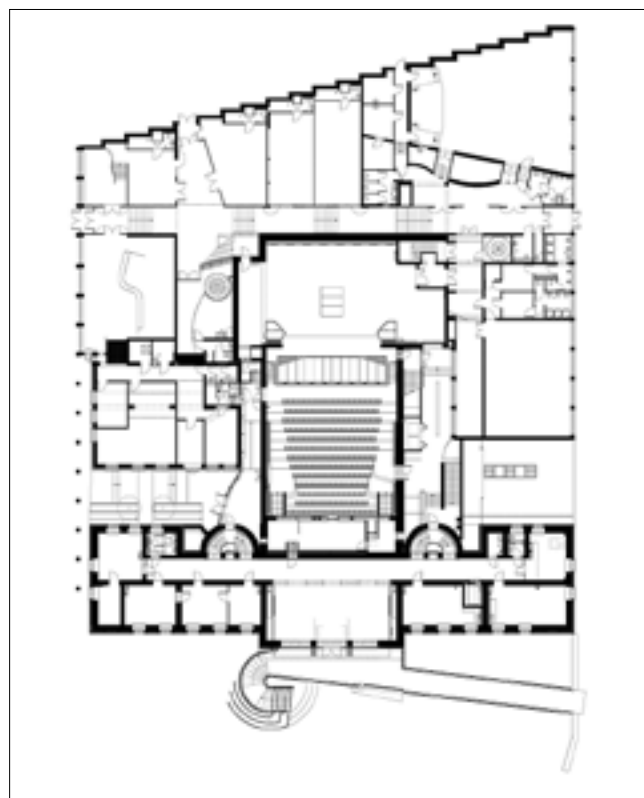
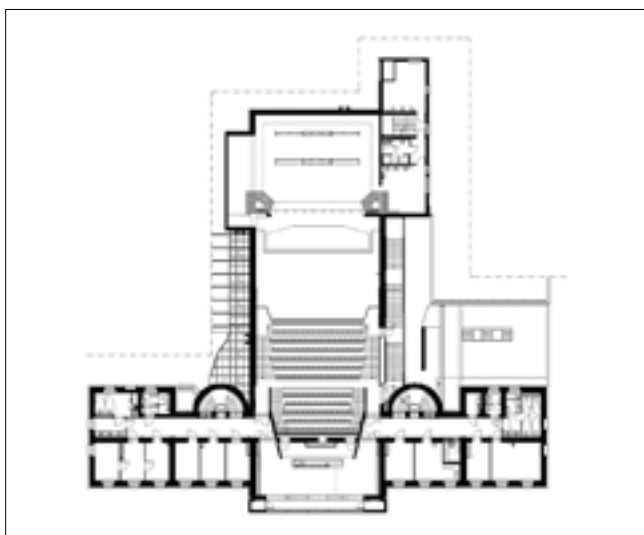
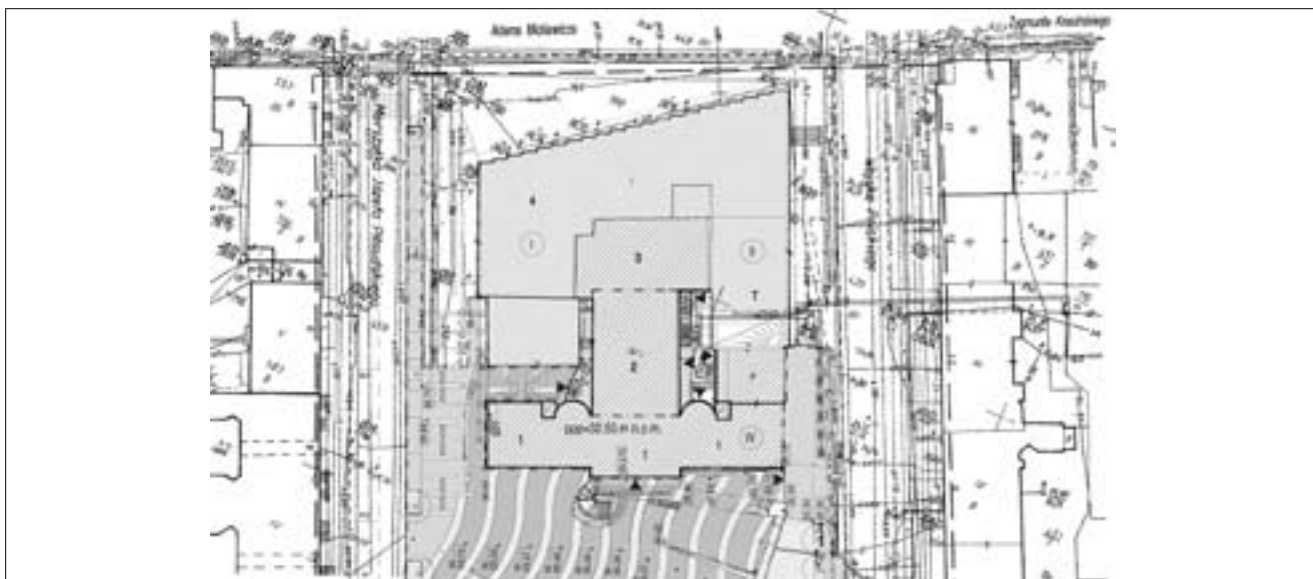
Powierzchnia terenu:..... 1 700 m²
 Powierzchnia zabudowy: .. 1 115 m²
 Powierzchnia użytkowa: .... 3 762 m²
 Powierzchnia całkowita:..... 4 520 m²
 Kubatura:..... 16 720 m³

Projekt: 2003/04

(I nagroda – konkurs arch. SARP nr 5/0 – Poznań 1990)

Realizacja: 2005/06

Autorzy projektu: Studio A4 Szczecin
arch. arch. Jacek Lenart, Hanna Balcerek, Kazimierz Stachowiak

Zespół autorski:
arch. arch. Tatiana Balcerzak, Tomasz Kondarewicz, Joanna Leszkowska, Jerzy Turowski, Katarzyna Zwolek

Akustyka: Ewa Więckowska-Kosmala

Konstrukcja: Zbigniew Misiak

Konstrukcja sceniczna: Edmund Tumielewicz

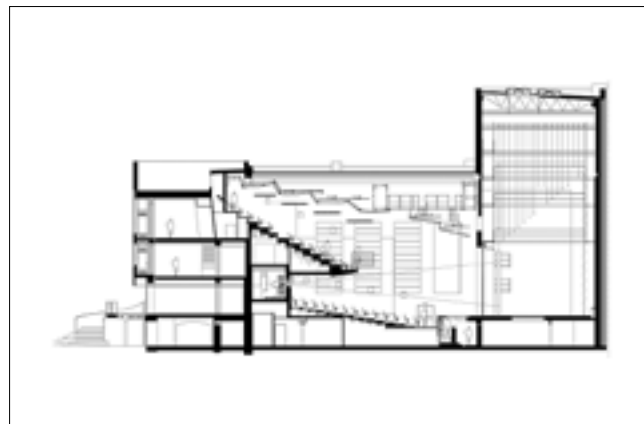
Technologia sceny i branże specjalistyczne:
„OTO” Warszawa, Stanisław Górski, Zbigniew Kośka, Tomasz Ostrowski z zespołem

Inwestor: Gmina Miasto Stargard Szczeciński

Wykonawca: KPRB Stargard

Finansowanie: środki publiczne

Realizacja: 2006

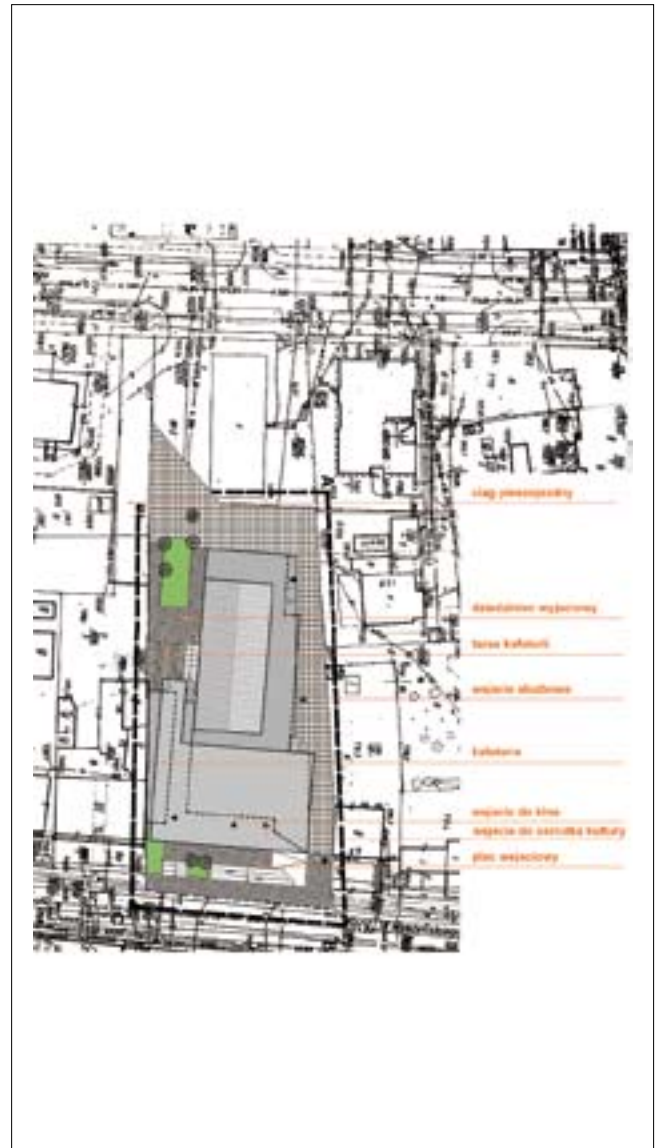
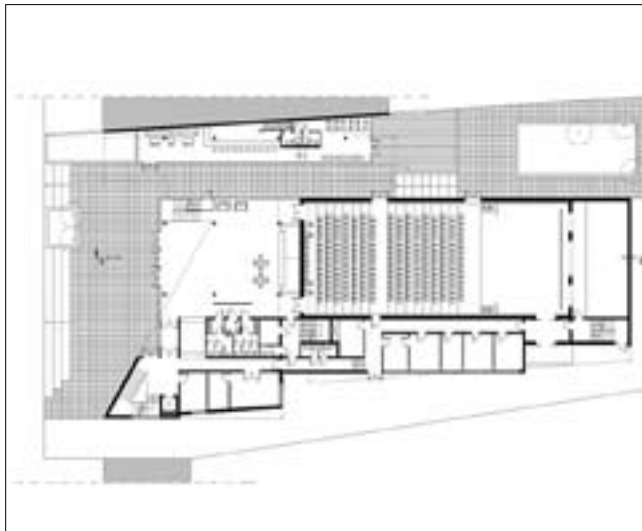
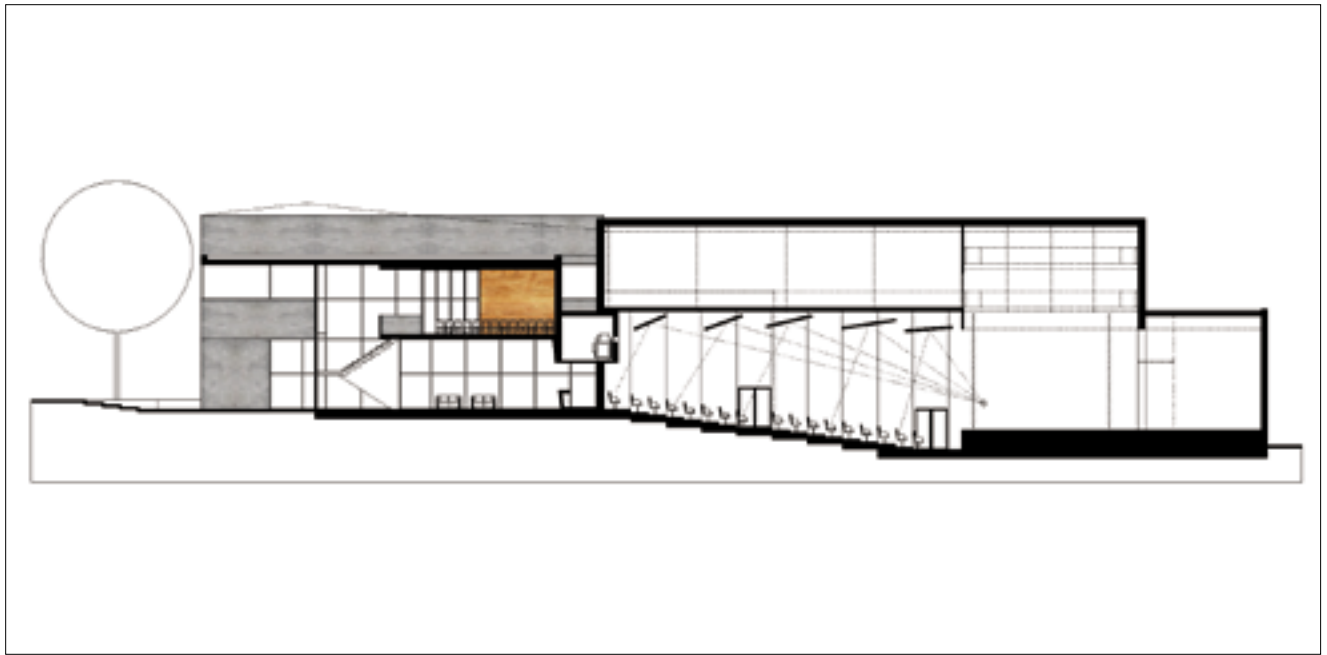

Budynek Główny Stargardzkiego Centrum Kultury z salą widowiskową w Stargardzie Szczecińskim

Prezentacje zgłoszeń do Nagrody Roku 2006

Autorzy projektu:

DOMINO Grupa Architektoniczna, Szczecin

Zespół autorski:

arch. arch. Wojciech Dunaj, Anita Dunaj, Izabela Chruściel, Norbert Białek, Tomasz Maksymiuk

Inwestor: Gmina Miejska Szczecinek

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego i Usług Inwestycyjnych Piotr Flens, Koszalin

Realizacja: wrzesień 2005 - grudzień 2006

Finansowanie: środki własne Miasta Szczecinek

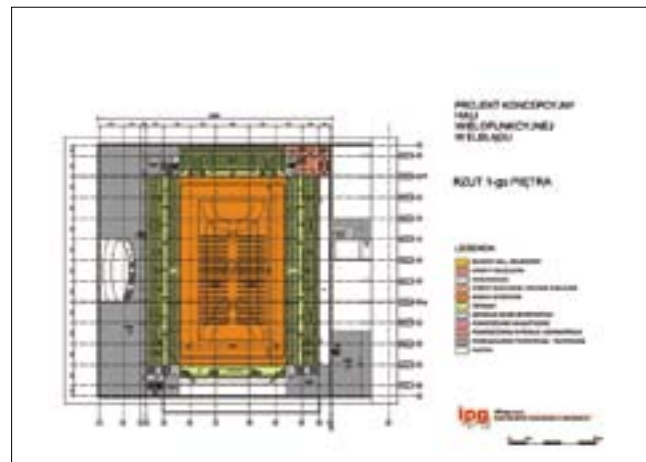
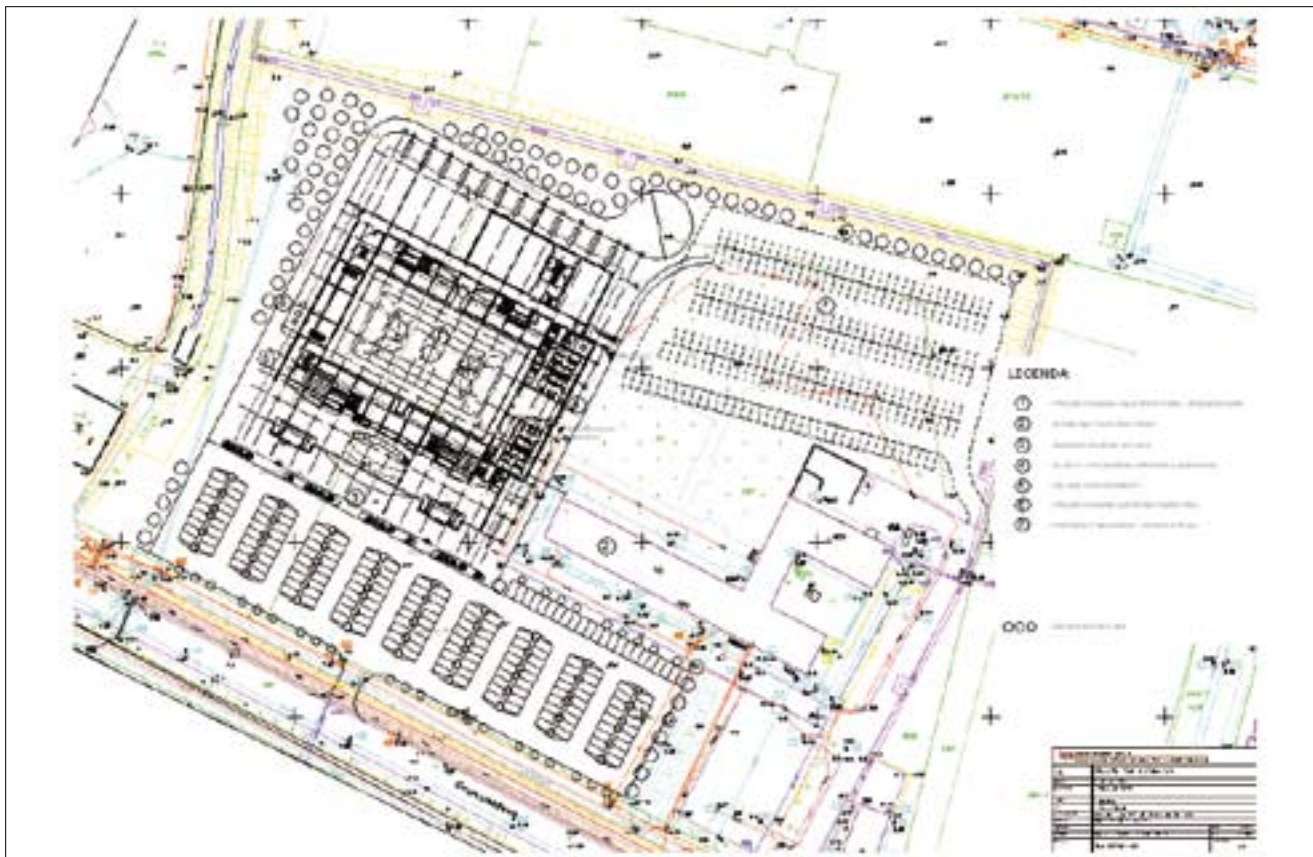
Nagrody:

Projekt nagrodzony I nagrodą w konkursie ogólnopolskim

Dane liczbowe:

powierzchnia użytkowa	2 140,8 m ²
powierzchnia całkowita	3 018,2 m ²
powierzchnia zabudowy	1 582,3 m ²
kubatura budynku	8 800 m ³

Autorzy projektu:

IPG Inter Project Group, Kraków
 arch. Bogusław Podhalański
 arch. Janusz Barnaś

Inwestor: Gmina Miasta Elbląg

Wykonawca: Konsorcjum firm utworzone przez:
 1. Budimex Dromex S.A., Warszawa – Lider Konsorcjum
 2. Zakład Usług Budowlanych „MYTYCH” Sp. z o.o.,
 Elbląg – Partner Konsorcjum

Finansowanie: środki państwowe, Unia Europejska
 w ramach programu SSG

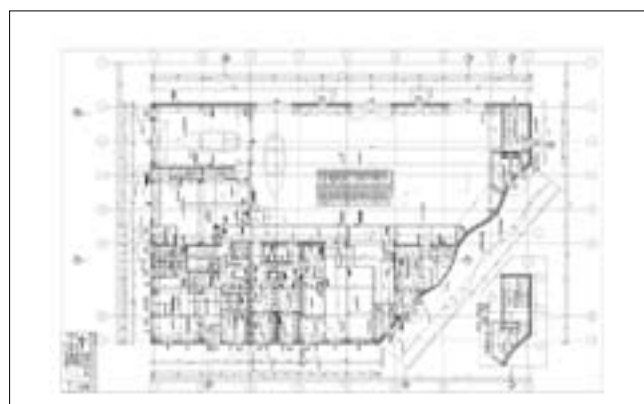
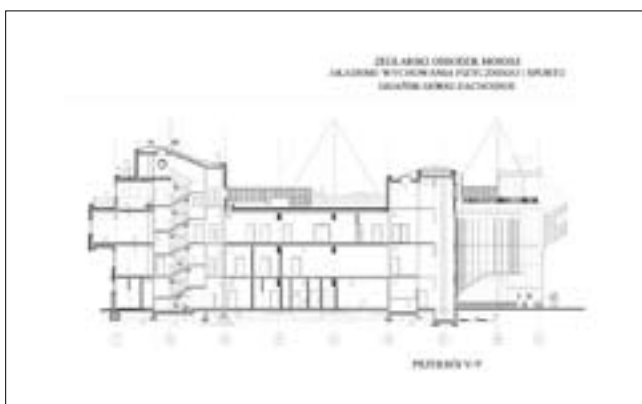
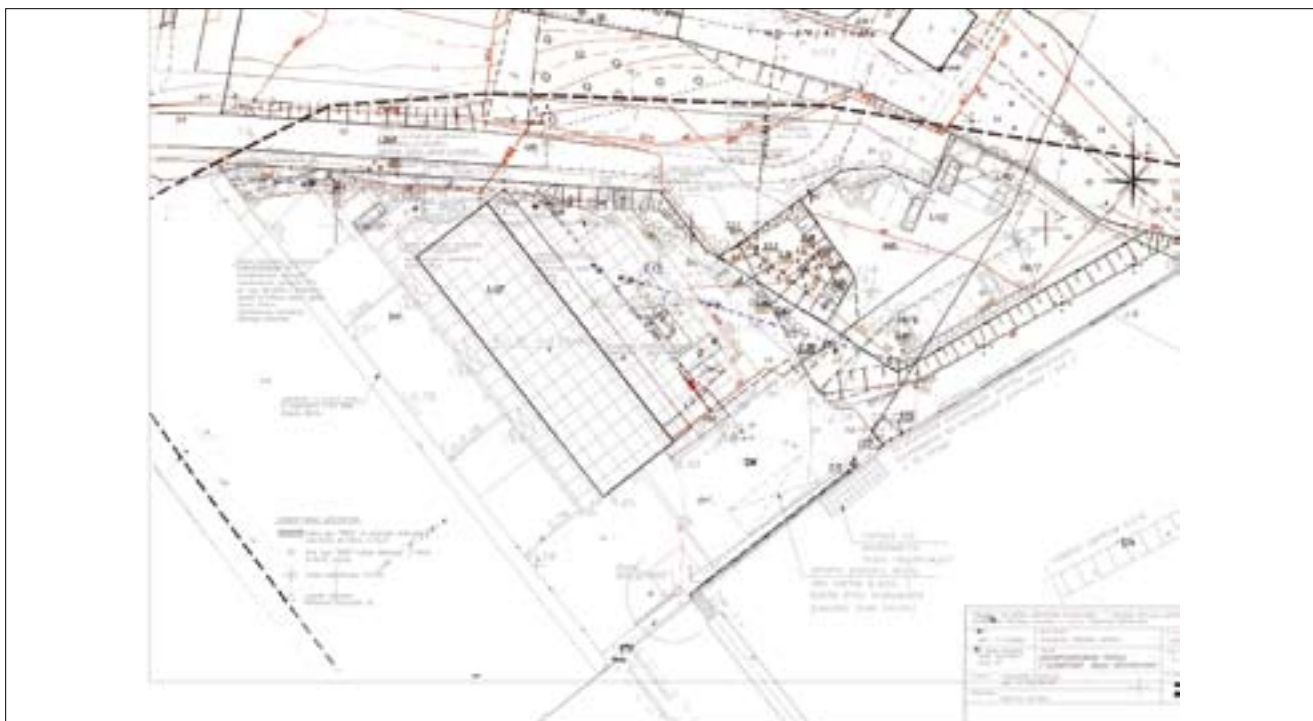
Realizacja: 2006

Hala sportowo-widowiskowa wraz z inkubatorem przedsiębiorczości w Elblągu

Prezentacje zgłoszeń do Nagrody Roku 2006

Autorzy projektu:

Pracownia Architektoniczna Grzegorz Rzepecki
arch. Grzegorz Rzepecki

współpraca autorska:

arch. Elżbieta Tarasiuk,
arch. Karolina Dambek,
stud. arch. Cyprian Ożóg-Orzechowski

konstrukcja:

inż. Elżbieta Wiewiórska

Inwestor:

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu
w Gdańsku im. Jędrzeja Śniadeckiego

Generalny wykonawca:

Przedsiębiorstwo Budowlane MEGA
Gdynia, ul. Hutnicza

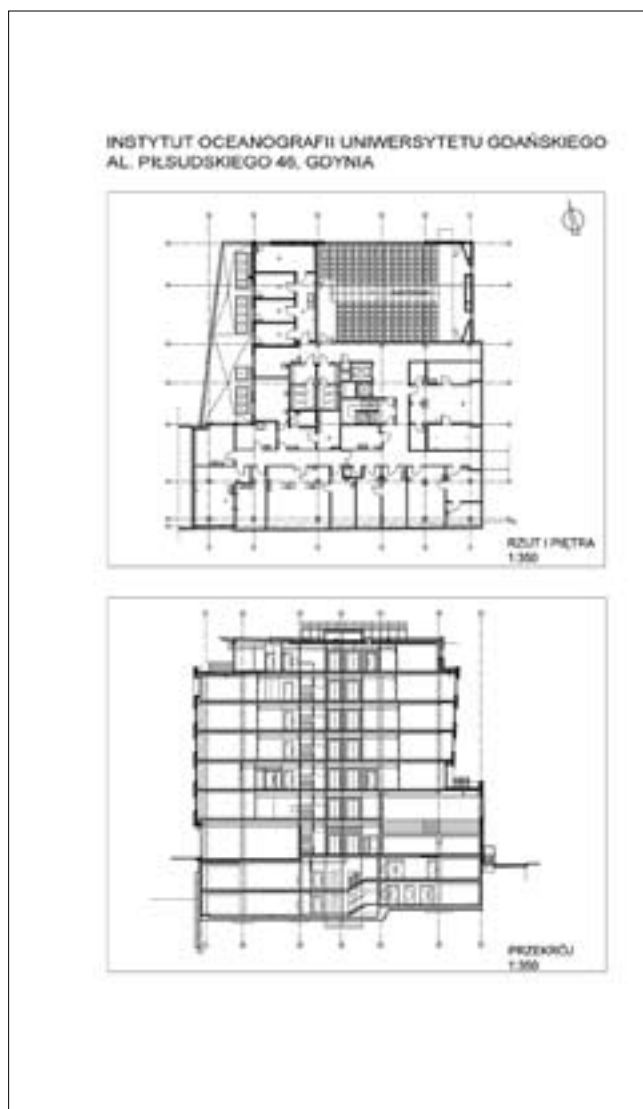
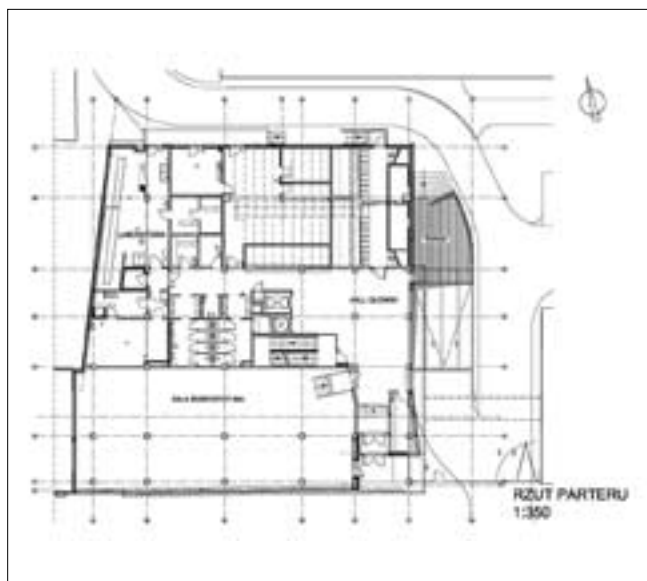
Finansowanie:

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu

Realizacja: 2006

Autorzy projektu:

Pracownia Architektoniczna ARCH-DECO Sp. z o.o.,
Gdynia

zespół autorski:

arch. arch. Michał Baryżewski, Zbigniew Reszka, Michał Afeltowicz, Jaromir Baruta, Andrzej Japczyński, Rafał Nieznalski, Bogusława Charzyńska, Maria Mądry-Moczorot, Paweł Kwieciński, Michał Dolistowski, Joanna Woźniak

Konstrukcja:

Biuro Projektowe Puzyrewski

Projektanci konstrukcji:

Piotr Puzyrewski, Jacek Tański

Inwestor:

Uniwersytet Gdański, Gdańsk

Generalny wykonawca:

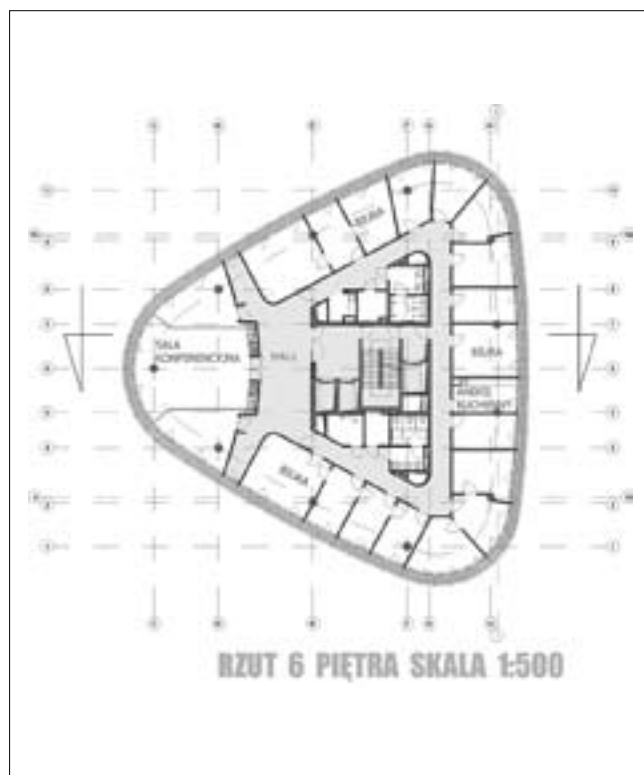
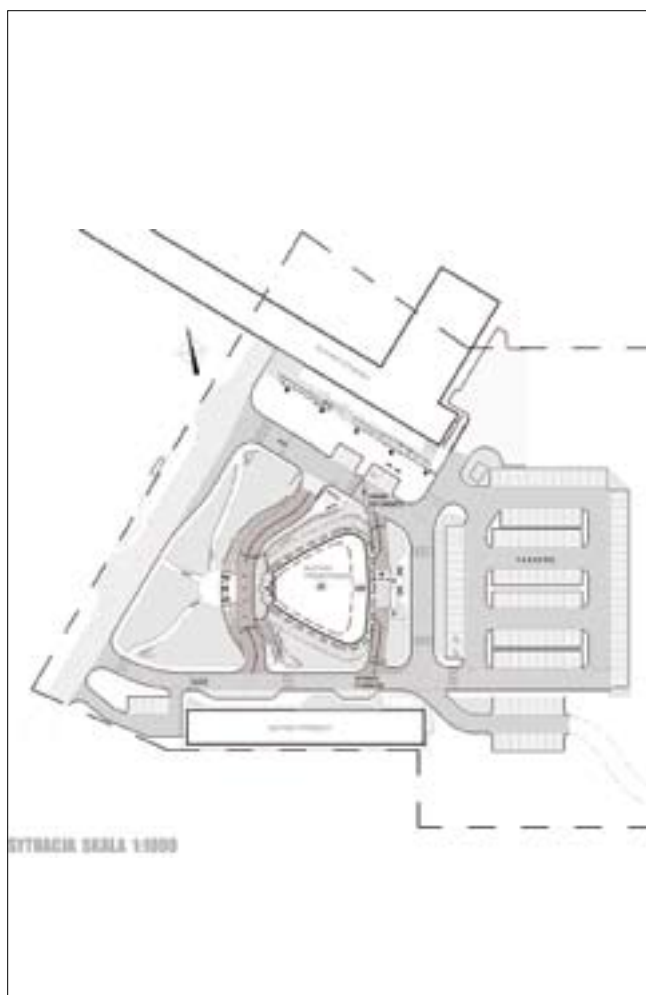
Polnord S. A., Gdańsk

Finansowanie: środki publiczne

Realizacja: 2006

Autorzy projektu: Arch-Deco Sp. z o.o., Gdynia
arch. arch. Michał Baryżewski, Zbigniew Reszka, Barbara Jawień, Tomasz Dąbrowski, Michał Dolistowski, Małgorzata Szymkowiak, Paweł Kwiecień, Joanna Woźniak

Podwójna fasada

- projekt – Arch-deco sp.z o.o - system profili Schuco
- wykonawca Eljako-al. Sp. z o.o., Legionowo
- teletechnika i elektryka podwykonawca firmy Archdeco sp.z o.o. firma CES sp. z o.o., Gdańsk

Oświetlenie

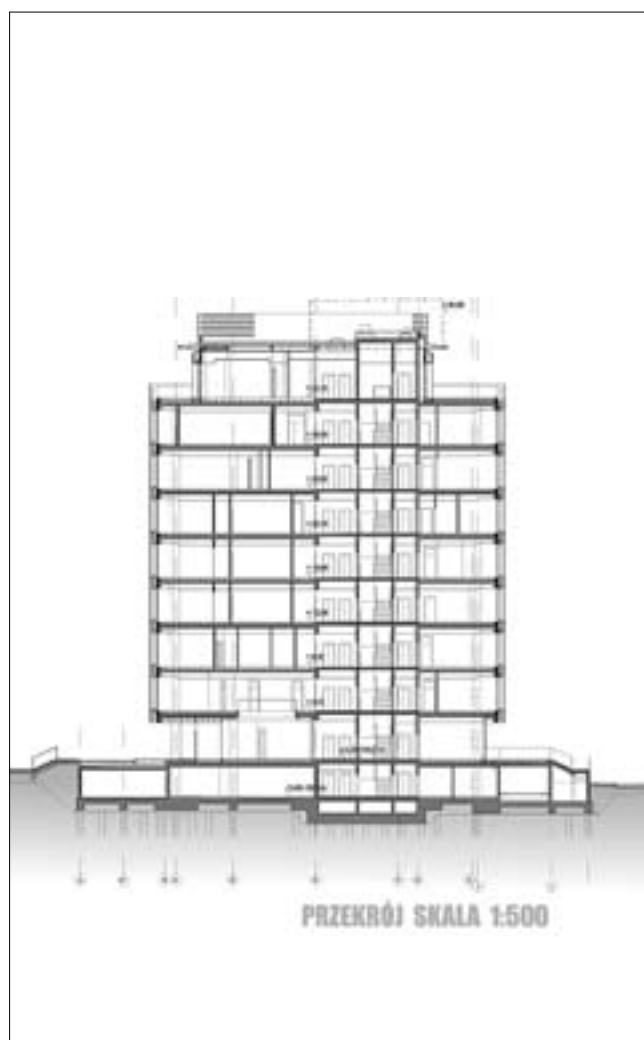
- projekt Arch-deco sp.z o.o.,
współpraca firma Candelux sp.z o.o. Warszawa,
system oświetlenia diodowego firmy XAL,
- teletechnika i elektryka podwykonawca firmy Arch-deco sp.z o.o. firma CES,

Inwestor: Grupa Lotos S.A., Gdańsk

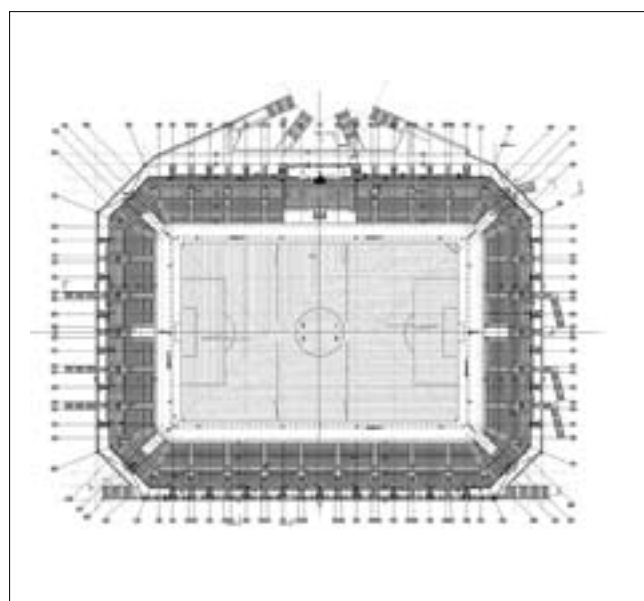
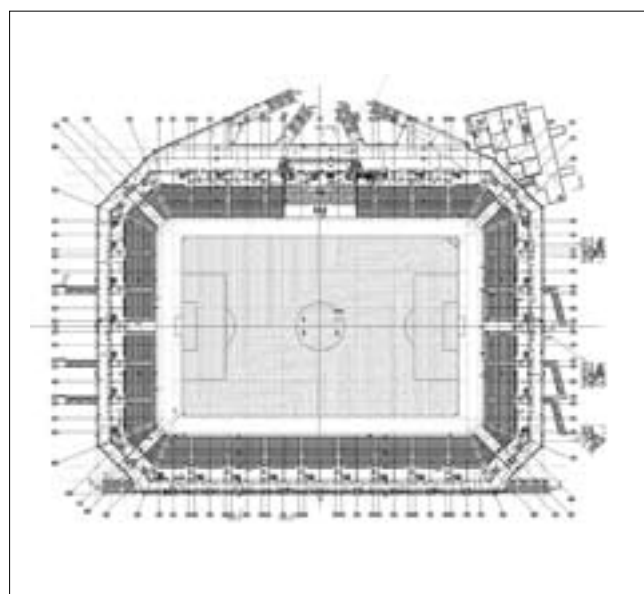
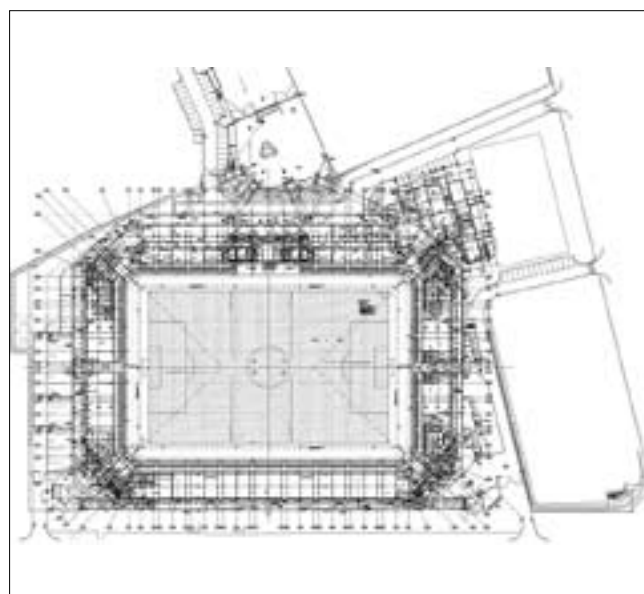
Generalny wykonawca: Konsorcjum Allcon S.A./Elektrobudowa, Gdynia

Finansowanie: środki własne

Realizacja: 2006

Autorzy projektu:

ATJ architektki Sp. z o.o.

Jacek Kwieciński i Tomasz Kosma Kwieciński, Warszawa

zespół w składzie:

arch. arch. Jacek Kwieciński, Tomasz Kosma Kwieciński

tech. arch. Ewa Badowska

tech. arch. Anna Zielińska

architektura wnętrz: ATJ Architektki

współpraca: arch. Zbigniew Grzędziela – projekt zagospodarowania terenu

Konstrukcja: Kip – inż. Piotr Pachowski

Inwestor: M.O.S. i R. Kielce

Generalny wykonawca: Skanska Oddział w Kielcach

Finansowanie: środki publiczne

Realizacja: 2006

I nagroda realizacyjna w konkursie MOSiR i SARP
– wrzesień 2003

Dane liczbowe:

Powierzchnia zabudowy stadionu.....21 000 m²

w tym powierzchnia boiska brutto.....10 584 m²

pojemność widowni.....15 550 osób

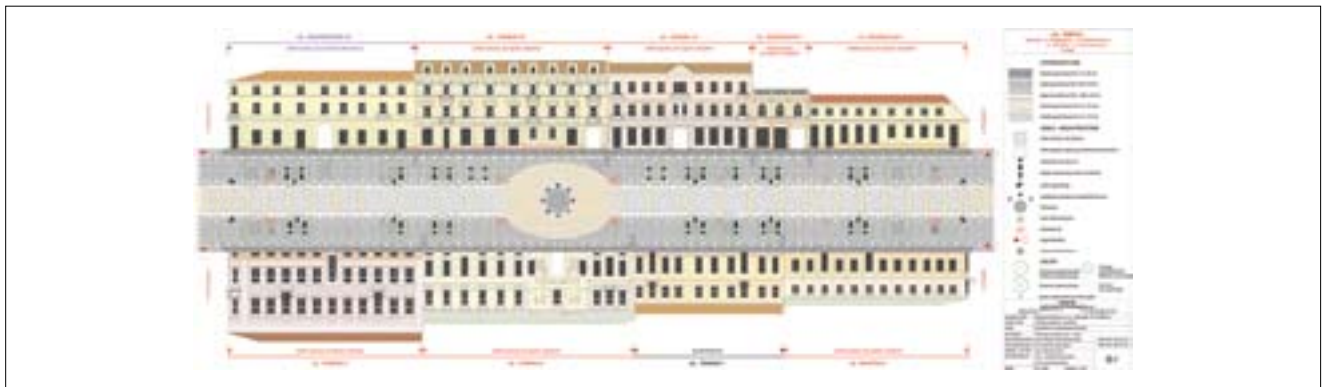
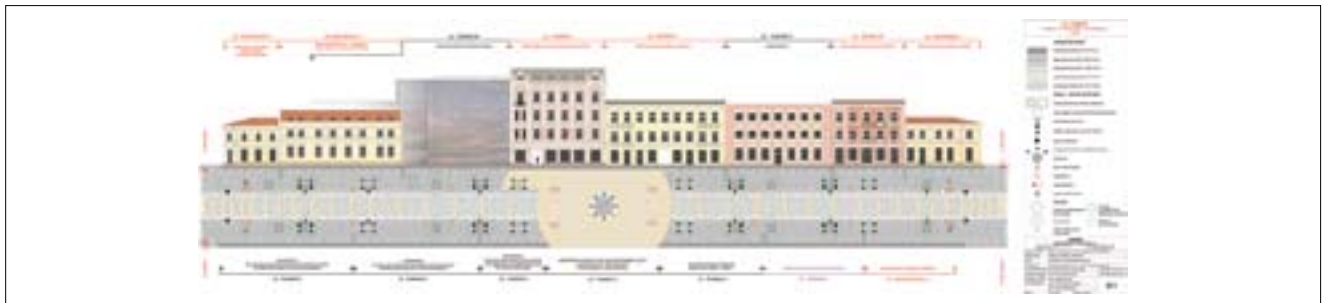
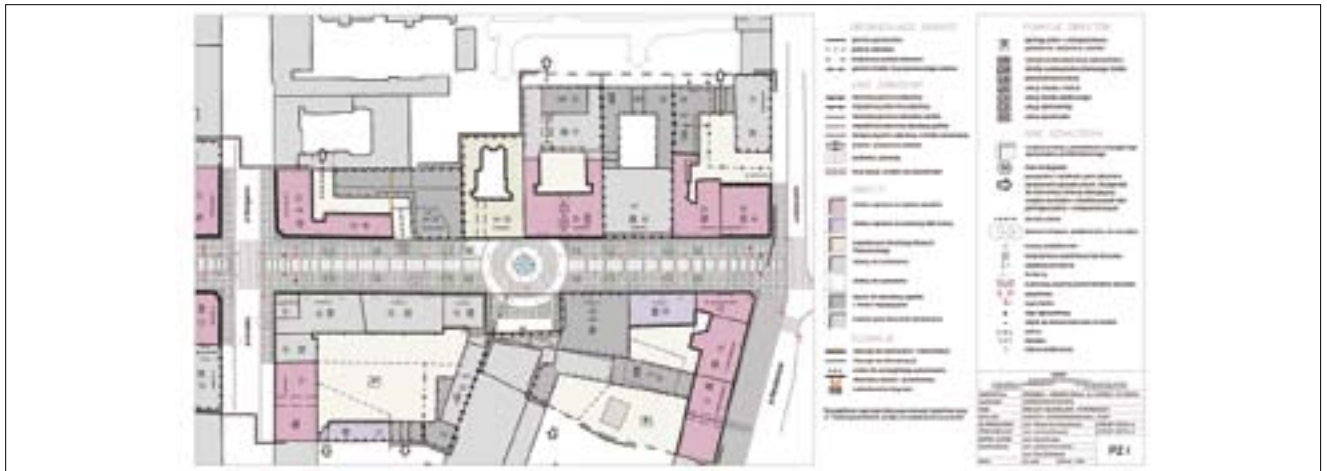
zdjęcie inwestora (M.O.S. i R. Kielce)

zdjęcie inwestora (M.O.S. i R. Kielce)

Prezentacje zgłoszeń do Nagrody Roku 2006

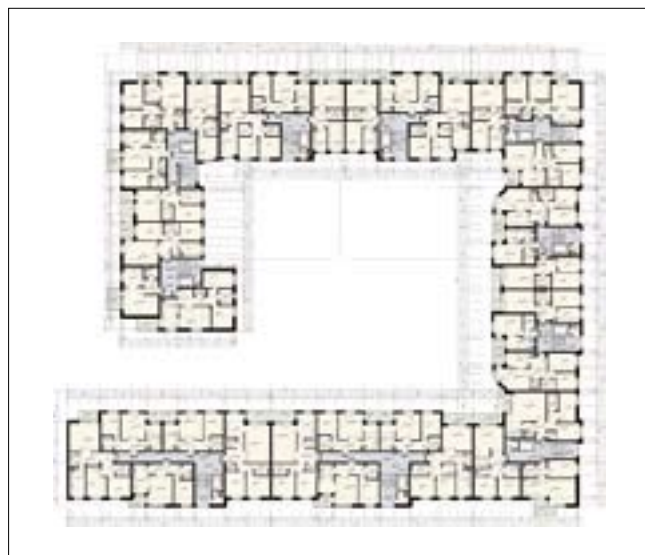
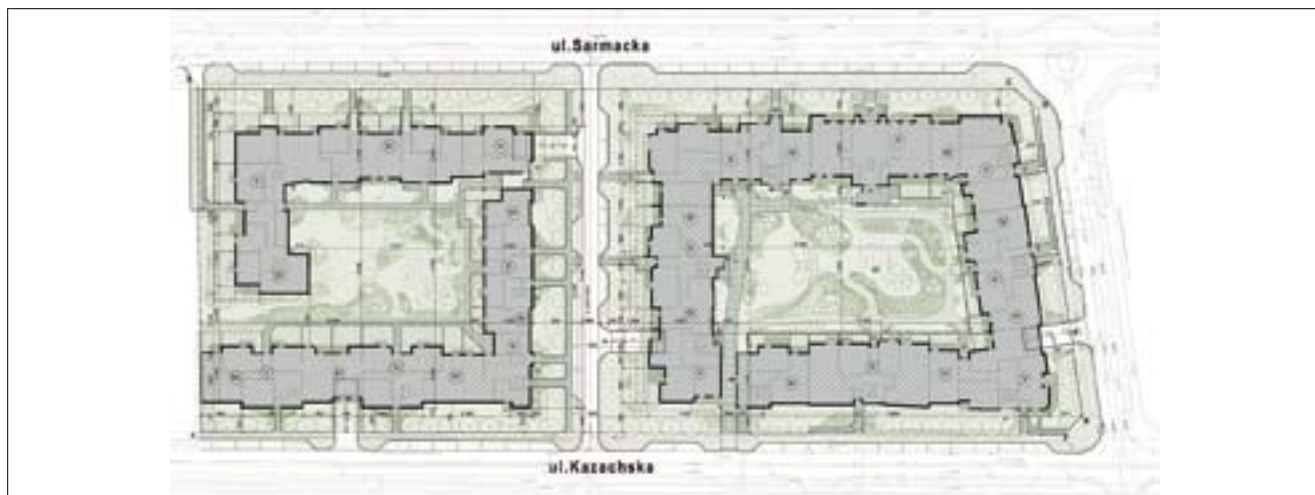

Autorzy projektu: NOW Biuro Architektoniczne Sp. z o.o., Łódź
Zespół autorski: arch. Włodzimierz Nowakowski
współpraca autorska: arch. Marek Kubisz, inż. Izabela Krzanowska
współpraca: inż. Ewa Ziółkowska
konstrukcja: inż. Ewa Widawska-Lefik
drogi: inż. Paweł Koczyk
sygnalizacja/organizacja ruchu: inż. Henryk Lampiarski
instalacje sanitarne: inż. Benedykt Banasiak
technologia fontanny: inż. Barbara Olbińska
instalacja ciepłownicza: inż. Rafał Rydzyński
instalacja elektr., oświetlenie: inż. elektr. Henryk Małasiński, inż. Wiesława Pabjańczyk
instalacje telekomunikacyjne: Ryszard Reclaff
Zieleń: inż. Małgorzata Szambelan
Inwestor: Urząd Miasta Płocka, Wydział Inwestycji Miejskich
Wykonawca: P.B.U. VECTRA s. j. Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe, Płock
Finansowanie: środki publiczne
Realizacja: 2006

Zespół zabudowy mieszkaniowej przy ul. Sarmackiej 13 i 15 na terenie Miasteczka Wilanów

Autorzy projektu:

Firma Projektowa Akcent Sp. z o.o., Warszawa

Zespół autorski:

arch. arch. Jan Słyk – główny projektant, Rafał Bujnowski, Piotr Gastman, Grzegorz Gawrysiak, Marcin Kurman, Rajmund Słyk, Hubert Szczęśny, Karolina Tulkowska-Słyk

Biura Współpracujące:

Arkadiusz Łoziński Pracownia Projektowa,

ARBO Projekt (konstrukcja), INTEC Projekt Sp. o.o. (instalacje sanitarne i elektryczne), EMPOL Maciej Potrawiak (drogi), Tomasz Siwiec (zieleń).

Inwestor: Wilanów Investments Sp. z o.o., Warszawa

Generalny wykonawca: POLNORD S.A., Gdańsk

Finansowanie: prywatne

Realizacja: 2006

Zespół zabudowy mieszkaniowej przy ul. Sarmackiej 13 i 15 na terenie Miasteczka Wilanów

Prezentacje zgłoszeń do Nagrody Roku 2006

Wobec ważnego wyzwania, bardzo często jest łatwiej rozłożyć ręce niż stawić czoło wielkim trudnościom. Historia budowy kościoła Saint-Pierre w Firminy powinna pomóc w zwalczaniu wątpliwości i pobudzać ambicje. Le Corbusier, topiąc się w Morzu Śródziemnym w 1965 roku zostawił projekt tego kościoła nieskończony. Jego młody współpracownik, José Oubrière podjął wtedy długą walkę aby go uzupełnić i zrealizować. Msza inauguracyjna była celebrowana dopiero 41 lat później, w listopadzie 2006 roku.

Andrzej Wujek

Wytrwałość

Przysadzista, stożkowata bryła o wysokości 33 m, wznosi się (fotka 1) na tle nieba w Firminy, małym mieście 25.000 mieszkańców na zachód od Saint Etienne. Krzyż wieńczy dzwoniczkę wystającą na jej południowym boku. Zbudowanie Kościoła Saint-Pierre mogło stanowić wydarzenie we współczesnej twórczości architektonicznej.

Ale ten imponujący « romański » stożek z surowego betonu i z wędrującymi światłami za bardzo kontrastuje z panującą obecnie modą na mroczne składanki, na kilka skór, na opakowania, na zniekształcenia, na dekonstrukcje, na scenografie i na projekty design.

Zakończenie budowy kościoła przeszło więc we Francji prawie niezauważone. Zaledwie kilka rzadkich i krótkich wiadomości prasowych. W małej restauracji na brzegu Sekwany, Christine, siedząca obok mnie przy stole opisywała swoje wrażenia ze mszy inauguracyjnej. Słuchałem uważnie jej opowiadania, zapominając o kaczoce z wisniami, stygnącej na talerzu. Musiałem pojechać do Firminy.

W Stanach Zjednoczonych wystawa « *Architecture Interruptus* » została zorganizowana przez Wexner Center for the Arts, the Ohio State University, na początku 2007 roku. Katalog daje wiele informacji dotyczących historii koncepcji projektu i jego realizacji. José Oubrière, który pracuje i wykłada obecnie w Stanach Zjednoczonych napisał do niego artykuł « *Architecture before geometry, or the primacy of imagination* », szczególnie instryktywny.

W byłym miasteczku górniczym, kościół należy do zielonego zespołu urbanistycznego « Firminy-Vert » który zawiera również stadion, Dom Kultury, basen i Bloc Mieszkańowy.

Projektowanie kościoła zaczęło się w latach 1961-1963. Usytuowany na początku w górnej, wschodniej części terenu na spadku, budynek został następnie przeniesiony, na życzenia władz religijnych, na jego część najniższą, łatwiej dostępną, na granicy zachodniej.

Le Corbusier umarł 27 sierpnia 1965 roku. José Oubrière przejął projekt. Budowa zaczęła się z trudnościami pięć lat później w 1970 roku i została przerwana w roku 1978. Przez dwadzieścia sześć lat chwasty obrastały kikut betonowy. W takim stanie śpiączkowym, budynek stał się monumentem historycznym w 1996 roku!

Budowa została podjęta w 2004 roku. I nareszcie doprowadzona do końca. Koszt robót wyniósł 6.000.000 €.

Projektowana bryła była na początku obciętym stożkiem, postawionym na kwadratowej podstawie 25x25m, dwa poziomy dla funkcji parafialnych które zostały zastąpione przez Muzeum Le Corbusiera. Stożek zaadaptowany do terenu stał się nieregularny.

Odprowadzenie wód deszczowych z pochyłych płaszczyzn zapewniają rynny i tobogany betonowe opasujące stożek (fotka 3).

Dostęp główny od ulicy znajduje się przy narożniku południowo-wschodnim. Aby dojść do strony zachodniej kościoła zaprojektowano długą rampę dla pieszych, która obchodzi fasadę południową (fotka 3), odrywa się od ziemi i kontynuuje jako napowietrzna do wejścia do kościoła (fotka 2), nadając w ten sposób uroczysty charakter dostępowi wiernych do przestrzeni kultu.

Ta wznosząca się « *Promenade Architecturale* » kontynuuje we wnętrzu poprzez układ spiralny stopni z drewnianymi ławami. Towarzystw jej podświetlone kolorowe wąskie elementy betonowe (fotka 5) które są w przedłużeniu zewnętrznych toboganów dla wód deszczowych. Ascetyzm surowego betonu nakłania do skupienia. Milczące ożywienie wprowadzają w ciągu dnia różnorodne efekty świetlne (fotka 5), zmieniające się dzięki « ruchowi » słońca i trzem świetlnym armatom betonowym o stronach wewnętrznych pomalowanych czystymi kolorami: żółty, czerwony i zielony.

Liczne, małe otwory w ścianie wschodniej za i ponad głównym ołtarzem (fotka 4) przedstawiają konstelację Oriona. Łuk betonowy (fotka 3) chroni je na zewnątrz przed spływającą wodą deszczową.

W drodze powrotnej komputery kolejowa przedłużyły w nieoczekiwany sposób moją wizytę w Firminy. W dwupoziomym TGV Lyon-Paris miałem miejsce na piętrze przy oknie od strony zachodniej. Przez dwie godziny patrzyłem na zmieniające się ciągle formy chmur oświetlone przez promienie niewidocznego zachodzącego słońca. « *Architektura to mądra i wspaniała gra brył w słońcu* » mówił Corbu. To zapomniane oświadczenie jest ciągle słuszne.

Na tarasie restauracyjki kolo Gare de l'Est chwaliłem kościół i jego architektów mojemu przyjacielowi Yves. Przy sąsiednim stole młody mężczyzna wydawał się zainteresowany tym co mówiłem. I się przedstawił: "Jestem Clément Oubrière syn architekta który...". Dzięki juniorowi mogłem więc gratulować Seniorowi przez e-mail. Podziękował mi serdecznie. Będziemy utrzymywać kontakt.

- 1 – widok od północnego zachodu
- 2 – widok od zachodu
- 3 – widok od południowego wschodu
- 4 – widok w kierunku ołtarza i ambony
- 5 – widok od ołtarza

Nagrody Ministra Budownictwa

W poniedziałek 29 października br. Minister Budownictwa Mirosław Barszcz wręczył nagrody za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie architektury, budownictwa, planowania przestrzennego i urbanistyki. W tegorocznej edycji przyznano 13 nagród, w tym 8 z dziedziny architektury i budownictwa oraz 5 z dziedziny planowania przestrzennego i urbanistyki. To już 52 edycja tego konkursu. W obecnej uczestniczyły 32 zespoły z całego kraju, natomiast dyplomy otrzymało 113 laureatów, tj. 13 zespołów autorskich.

Wszystkie nagrodzone projekty zostały zrealizowane i wdrożone. Nagrody Ministra Budownictwa mają ustaloną renomę i szczególne znaczenie dla środowisk związanych z budownictwem i dla osób pracujących na jego rzecz – powiedział podczas uroczystości przewodniczący komisji nagród – prof. dr hab. inż. Adam Zbigniew Pawłowski. Nagrodzone prace łączą nowoczesność, naukę i praktykę. Za trud przygotowania projektów laureatom podziękował także minister Mirosław Barszcz. Minister Budownictwa dziękując laureatom stwierdził także, że nagradzane dzieła architektów i planistów są przykładami najlepszych rozwiązań w kraju. Do nagród mogą być zgłaszane osiągnięcia oryginalne, odkrywcze, charakteryzujące się wysokimi walorami jakościowymi i ekonomicznymi oraz przyczyniające się w istotny sposób do zaspokojenia materialnych i kulturowych potrzeb społecznych. Warunkiem zakwalifikowania pracy do nagrody jest jej wdrożenie (wykorzystanie w praktyce). Nagrodzone prace powinny korzystać z najnowszych, światowych technologii, łącząc innowacyjność z praktyką.

Prezydium Komisji Nagród Ministra Budownictwa w składzie:

- prof. dr hab. inż. Adam Z. Pawłowski – Przewodniczący
- prof. dr hab. inż. arch. Elżbieta Wysocka – Sekretarz,
- dr inż. arch. Szczepan Baum, prof. Politechniki Gdańskiej,
- prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Böhm,*
- prof. dr hab. inż. Andrzej M. Brandt,
- prof. dr hab. inż. arch. Jan M. Chmielewski,
- dr hab. inż. arch. Marian Fikus,
- prof. dr hab. inż. arch. Sławomir Gzell,
- prof. dr hab. Leszek Kałkowski,
- prof. dr hab. inż. arch. Wanda Kononowicz,
- dr inż. arch. Andrzej Kiciński,
- dr inż. arch. Romuald Loegler,*
- mgr inż. arch. Maciej Miłobędzki,
- mgr inż. arch. Tadeusz Mrówczyński,
- dr inż. arch. Stanisław Niewiadomski,*

* osoby nieuczestniczące w pracach Prezydium w 2007 r.

Bramy garażowe i napędy Hörmann - docenisz je po latach!

Oprócz napędów do bram garażowych Hörmann poleca duży wybór nowych napędów do bram wjazdowych przesuwanych i skrzydłowych.

W ofercie firmy Hörmann proponujemy do wyboru ponad 30 wariantów płyt bram uchylnych i segmentowych ze stali i drewna, 16 kolorów preferowanych i wiele kolorów z palety RAL. Automatyczne bramy Hörmann, wyposażone w elektryczny napęd z inteligentnym sterowaniem, są teraz szybsze o 50%, a dzięki temu bardziej komfortowe i bezpieczne. Zaufaj naszemu doświadczeniu.

HÖRMANN
Bramy • Drzwi • Napędy

**Oficjalny sponsor
piłkarskiej reprezentacji Polski**

sieć Autoryzowanych Partnerów w całym kraju
infolinia 0801 500 100 • www.hormann.pl

- prof. dr hab. inż. Wojciech Radomski,
  - prof. dr hab. inż. arch. Maria Stawicka-Wałkowska,
  - doc. dr inż. Stanisław Wierzbicki,
  - prof. dr hab. inż. Witold Wołowicki,
  - prof. dr hab. inż. arch. Stefan Wrona,
  - dr hab. inż. arch. Zygmunt Ziobrowski*
- przyznało w dziedzinie Architektura i Budownictwo następujące Nagrody:

Nagroda I stopnia

Zrealizowany projekt Muzeum Powstania Warszawskiego

Autorzy: Wojciech Obtulowicz, Marta Bulicz, Grzegorz Lechowicz, Łukasz Kępski, Paweł Gerach, Małgorzata Mondalska-Duma, Sylwia Kasprzyk, Piotr Wysogład, Monika Kosoń

Zrealizowany projekt Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Autorzy: Stanisław Deńko, Robert Kuzianik, Czesław Hodurek, Wojciech Korbel, Marcin Przyłuski, Przemysław Skalny, Lesław Stryczniewicz

Zrealizowany projekt budynku Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina w Łodzi

Autorzy: Romuald Loegler, Krzysztof Siuta, Jan Kozicki, Jerzy Pakuła

Nagroda II stopnia

Zrealizowany projekt budynku siedziby głównej Grupy Lotos S.A. w Gdańsku

Autorzy: Michał Baryżewski, Zbigniew Reszka, Barbara Jawień, Tomasz Dąbrowski, Michał Dolistowski, Małgorza-

ta Szymkowiak, Paweł Kwiecień, Joanna Woźniak, Piotr Puzyrewski

Nagroda III stopnia

Zrealizowany projekt rozbudowy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Autorzy: Bolesław Stelmach, Marek Zarzeczny, Zbigniew Wypych, Sławomir Kłos, Grzegorz Gurgacz, Piotr Majcherski, Paweł Szuryga

Zrealizowany projekt zespołu budynków Wydziału Biologii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Autorzy: Witold Benedek, Stanisław Niewiadomski, Krystyna Szypulska, Bożena Staniszevska, Małgorzata Benedek, Katarzyna Chmiel, Paweł Osiński, Hubert Koleśnik, Tomasz Dworak, Krzysztof Jerzykowski

Zrealizowany projekt modernizacji ul. Tumskiej w Płocku

Autorzy: Włodzimierz Nowakowski, Marek Kubisz, Izabela Krzanowska, Ewa Ziółkowska, Ewa Widawska-Lefik, Paweł Sobczyk, Henryk Lamparski, Benedykt Banasiak, Barbara Olbińska, Rafał Rydzyński, Henryk Małasiński, Wiesława Pabjańczyk, Ryszard Reclaff, Małgorzata Szambelan

Zrealizowany projekt zespołu mieszkaniowego przy ul. Sarmackiej 13 i 15 w dzielnicy Wilanów w Warszawie

Autorzy: Jan Słyk, Rafał Bujnowski, Piotr Gastman, Grzegorz Gawrysiak, Marcin Kurman, Rajmund Słyk, Hubert Szczęsny, Karolina Tulkowska-Słyk, Arkadiusz Łoziński

*Na podstawie informacji biura prasowego
Ministerstwa Budownictwa – oprac. ab*

* osoby nieuczestniczące w pracach Prezydium w 2007 r.

II Międzynarodowy Konkurs na projekt zrównoważonego kompleksu mieszkalnego rozstrzygnięty Living Steel

Living Steel, światowy program mający na celu wspieranie innowacyjności w projektowaniu i budowaniu obiektów mieszkalnych, ogłosił wyniki II Międzynarodowego Konkursu Architektonicznego na projekt zrównoważonego miejskiego kompleksu mieszkalnego, prezentujący innowacyjne i efektywne rozwiązania wykorzystujące właściwości stali.

Do konkursu zgłosiło się 1100 zespołów z 88 krajów. Spośród nich wybrano 18 zespołów, które zaproszono do stworzenia projektu obiektu mieszkalnego dla jednego z trzech proponowanych miejsc na świecie: w Brazylii, w Chinach i w Wielkiej Brytanii.

Międzynarodowe Jury pod przewodnictwem Andrzeja Ogorzałka (PCKO Londyn) obradowało w Sao Paulo w dniach 11-12 czerwca 2007 r., wyniki konkursu ogłoszono 17 września 2007r. w Brukseli.

Laureatami tej edycji konkursu są:

- Andrade Morettin arquitetos associados Ltda z Brazylii – projekt dla miasta Recife w Brazylii
- David Knafo i Tagit Klimor, architekci i urbaniści z Izraela – projekt dla miasta Han Yang, należącego do chińskiej aglomeracji Wuhan
- Cartwright Pickard architects z Wielkiej Brytanii – projekt dla Londynu w Wielkiej Brytanii

Każdy ze zwycięskich projektów przedstawia kreatywne rozwiązanie w zakresie energetyki, gromadzenia wody deszczowej, ogrzewania i klimatyzacji.

Trzecia edycja konkursu przewidziana jest na rok 2008. Wyniki tegorocznej edycji można obejrzeć na stronie internetowej programu Living Steel:

www.livingsteel.org/new-competition

Nowe książki

Janusz A. Włodarczyk

„Literacki Słownik Architektury”

Nowa, kolejna książka J. A. Włodarczyka i kolejna satysfakcja dla jej czytelnika no i oczywiście dla jej recenzenta. Te ostatnie słowa są tym bardziej prawdziwe, że od dawna widziałem potrzebę opracowania tego rodzaju książki, która oczyma i słowem ludzi nie związanych z naszym zawodem zwracałaby uwagę na przestrzeń, która nas otacza, – w której po prostu żyjemy. W której żyjemy, ale najczęściej jej nie dostrzegamy. W sposób naturalny z niej korzystamy, nie dostrzegając jej walorów, nie mówiąc już o tym, że jej powstaniu towarzyszył zwykle jakiś twórczy zamysł.

Książka ta jest więc nie tylko potrzebna, ale będzie – w chwili obecnej, kiedy prowadzone są różnorodne starania, mające na celu popularyzację architektury – bardzo na czasie. Napisana – jak zwykle przez J. A. Włodarczyka – płynnym, łatwo przyswajalnym językiem w formie eseju, wyjaśnia pojęcia profesjonalne, które w miarę czytania tracą swą encyklopedyczną sztywność. Naświetlone w wielu aspektach, nie tylko technicznych, ale i humanistycznych, stają się po prostu bardziej ludzkie i przez to dla przeciętnego czytelnika bardziej zrozumiałe. Uzupełnione każdorazowo cytatami „alchemików słowa” stają się jeszcze bardziej bogate w emocjonalnym odbiorze. Zwieńczeniem tych doznań są towarzyszące tym hasłom autorskie fotografie, które stają się wizualną podporą czy wręcz kontynuacją tekstu. Często, więc widzimy w nich to, co zostało powiedziane słowami przez autora. A przy tym, jak gdyby sami dokonujemy na nich spostrzeżenia tego, o czym czytaliśmy. Zaproponowany przez autora układ, porządkujący temat od pojęć ogólnych poprzez poszczególne obiekty i ich detale aż do opisu niektórych miast staje się efektownym kośćcem całości pracy. Książka ta w swoim ujęciu przydatna będzie dla szerokiego przekroju czytelników, począwszy od środowiska profesjonalnego, młodzieży studiującej architekturę, ale także historyków sztuki i poza profesjonalnych miłośników architektury, a nawet przypadkowego czytelnika, który kartkując ją w księgarni chętnie ją nabędzie.

Tadeusz Barucki

Janusz Andrzej Włodarczyk

„Literacki Słownik Architektury”

Wyższa Szkoła Techniczna, Katowice 2007

str. 377, fotografie: 40 czarno-białych i 167 kolorowych.

Ekskluzywne okna i drzwi

ZAPRASZAMY do naszych biur
w Gdańsku, Łodzi, Poznaniu, Szczecinie,
Toruniu i Warszawie.

Szczegóły na

www.adpol.pl

ADPOL S.A.

CENTRALNE
BIURO HANDLOWE

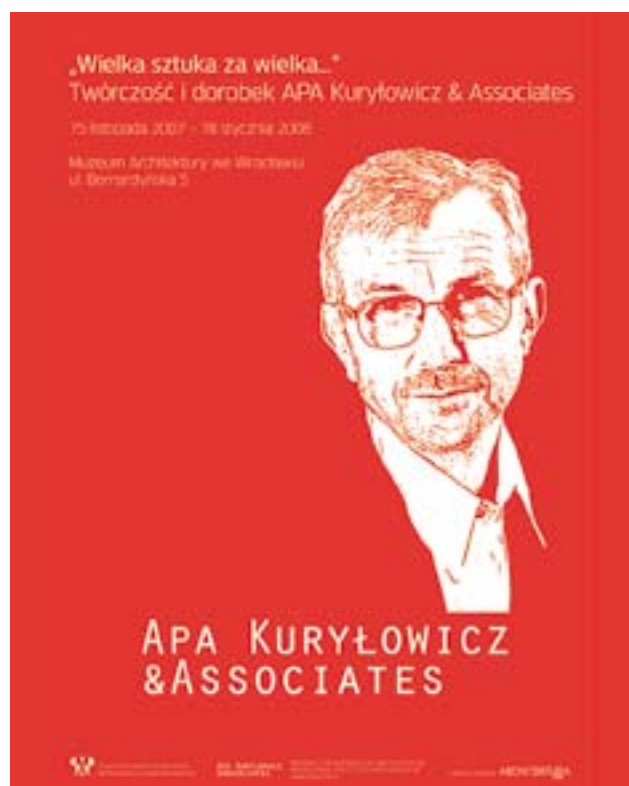
ul. Studzienna 58
87-100 Toruń
tel. 056 655 38 10
fax 056 655 38 11

Wrocław – Muzeum Architektury „Wielka Sztuka za wielka (...)”

Wrocławskie Muzeum Architektury oraz Ewa i Stefan Kuryłowiczowie zapraszają na wystawę prezentującą dotychczasowy dorobek APA Kuryłowicz & Associates. W sali głównej muzeum wystawionych zostanie ponad dwadzieścia projektów. Wśród nich znajdują się zarówno obiekty zrealizowane jak i niewykorzystane koncepcje.

Zamysłem wystawy jest pokazanie dorobku pracowni pod kątem procesu przechodzenia od pierwszych myśli i rysunków do finalnego kształtu budynku. Ekspozycja ma na celu wyjaśnienie sposobów i dróg, według których twórcy z pracowni podejmują dialog z otaczającą przestrzenią, jak też zasady w oparciu, o które próbują tę przestrzeń kształtować.

Wystawa będzie prezentowana od **15 Listopada 2007 do 18 Stycznia 2008** we Wrocławskim Muzeum Architektury przy ulicy Bernardyńskiej 5.

Ogólnopolskie spotkanie użytkowników oprogramowania Autodesk

Forum Autodesk – Best Practices.

Warszawa, **22 października 2007 – 15 listopada** br. w Warszawie odbędzie się ogólnopolskie Forum Autodesk – Best Practices. Tegoroczne spotkanie poświęcone będzie przede wszystkim wymianie doświadczeń i opinii pomiędzy użytkownikami rozwiązań Autodesk. Architekci, inżynierowie, konstruktorzy, projektanci, czyli wszyscy, którzy w codziennej pracy zawodowej wykorzystują oprogramowanie projektowe będą mieli możliwość zapoznać się z aktualnymi kierunkami rozwoju projektowania, a także z najnowszymi narzędziami Autodesk.

„Jestem przekonany, że Forum Autodesk – Best Practices to atrakcyjne wydarzenie dla użytkowników rozwiązań Autodesk z różnych branż: architektury i budownictwa, przemysłu i infrastruktury” – podkreśla Wojciech Jędrzejczak, dyrektor zarządzający Autodesk w Polsce. - „Tym bardziej, że dynamicznie rozwijające się technologie umożliwiają nowe podejście do tworzenia produktów. Wiedza na ten temat pomaga przedsiębiorstwom w efektywnym wykorzystaniu posiadanych rozwiązań do zwiększenia poziomu innowacyjności oraz przewagi konkurencyjnej.”

Główną częścią Forum będą prezentacje osiągnięć projektowych polskich przedsiębiorstw wykorzystujących w codziennej pracy oprogramowanie Autodesk. Klienci firmy przedstawiają swoje doświadczenia w tym zakresie podczas trzech równoległych sesji branżowych – dla przemysłu, architektury i budownictwa oraz zarządzania infrastrukturą.

Uczestnicy tegorocznego Forum będą mieli okazję do poznania nowych, niezwykle istotnych dla poszczególnych branż

trendów, takich jak cyfrowe prototypowanie w przemyśle, czy też modelowanie informacji o budynku (ang. BIM) w architekturze i budownictwie. Dowiedzą się jak korzystać z najnowszych technologii projektowych, aby osiągnąć wzrost efektywności, wyższą innowacyjność oraz przewagę konkurencyjną.

Dokładny program spotkania, formularz zgłoszeniowy oraz dalsze informacje dostępne są pod adresem:

www.autodesk.pl/forum

Informacje o Autodesk

Autodesk, Inc. jest światowym liderem w dziedzinie oprogramowania do projektowania dwu- i trójwymiarowego przeznaczonego dla sektorów: przemysłu, architektury i budownictwa, inżynierii lądowej oraz mediów i rozrywki. Od wprowadzenia na rynek w 1982 roku oprogramowania AutoCAD, Autodesk opracował szerokie portfolio najnowocześniejszych rozwiązań do prototypowania cyfrowego, dzięki którym klienci mogą wypróbować swoje pomysły jeszcze przed ich faktyczną realizacją. Firmy z listy Fortune 1000, dzięki narzędziom Autodesk, wizualizują, symulują i analizują, jak ich wyroby będą działały w rzeczywistości, na wczesnym etapie projektowania. Dzięki temu oszczędzają czas i pieniądze, jednocześnie podnosząc jakość i pobudzając innowacyjność. Dodatkowe informacje o Autodesk można uzyskać z witryny: www.autodesk.com, www.autodesk.pl.

© 2007 Autodesk, Inc. All rights reserved.

INTERsoft®

OD 10 LAT DOSTARCZAMY KOMPLEKSOWE OPROGRAMOWANIE DLA BUDOWNICTWA

JUBILEUSZOWA OBNIŻKA CEN KATALOGOWYCH O 25%

Promocja ważna do 31.12.2007

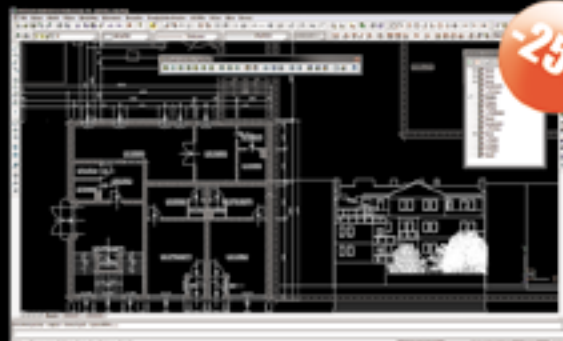
-25%

ArCon Wizualna Architektura

- PROJEKTOWANIE ARCHITEKTONICZNE
- RYSOWANIE DOKUMENTACJI
- FOTOREALISTYCZNA WIZUALIZACJA WNĘTRZ ORAZ CAŁYCH BUDYNKÓW

np: ArCon 9 _____ 2.510,-

1.882,- netto

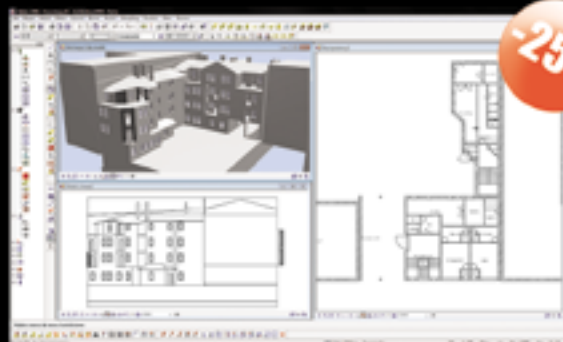
-25%

ArCADia-IntelliCAD 2008 PL

- PRECYZYJNA DOKUMENTACJA ARCHITEKTONICZNA
- RYSOWANIE ŚCIAN WARSTWOWYCH
- WBUDOWANA BIBLIOTEKA STOLARKI, SYMBOLI ARCHITEKTONICZNYCH
- MOŻLIWOŚĆ TWORZENIA ZESTAWIEN ŚTOLARKI I POMIESZCZEŃ

np: ArCADia-IntelliCAD Premium _____ 943,-

707,- netto

-25%

Allplan NEMETSCHKE Architektura/Inżynieria

- SZCZEGÓŁOWA DOKUMENTACJA TECHNICZNA, ARCHITEKTONICZNA, KONSTRUKCYJNA, URBANISTYCZNA I GEODEZYJNA
- MOŻLIWOŚĆ TWORZENIA ROZBUDOWANYCH LIST I ZESTAWIEN

np: Allplan 500 _____ 15.400,-

11.550,- netto

-25%

I.T.I. 2008 Interaktywne Tablice Inżynierskie

- PODRĘCZNY KALKULATOR DLA ARCHITEKTÓW ORAZ INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
- 50 MODUŁÓW PODZIELONYCH NA DZIAŁY TEMATYCZNE: OBCIĄŻENIA, STATYKA, STAL, ŻELBET, DREWNO, GRUNTY, MATEMATYKA

Interaktywne Tablice Inżynierskie _____ 640,-

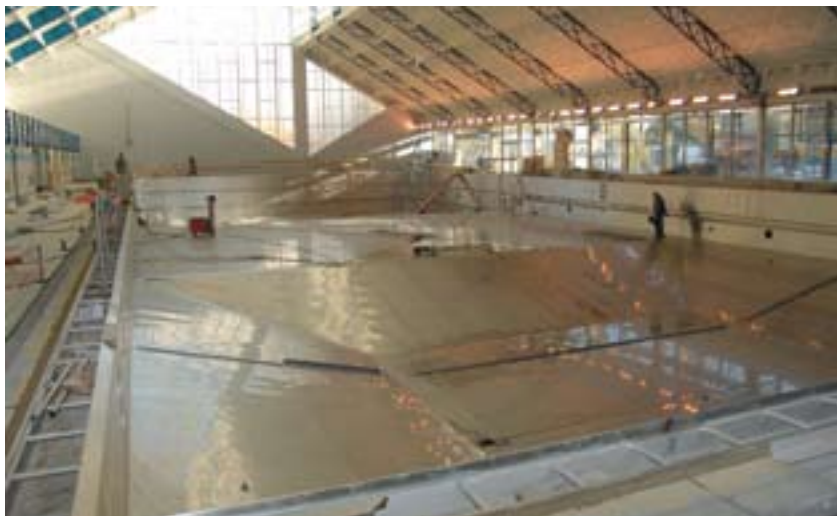
480,- netto

INTERSOFT Sp. z o.o.
90-057 ŁÓDŹ, UL. SIENKIEWICZA 85/87, TEL. +48 42 6891111
INTERSOFT@INTERSOFT.PL

SKLEP INTERNETOWY: zawsze aktualne promocje.

WWW.INTERSOFT.PL WWW.NEMETSCHKE.PL

nowa jakość i nowa konstrukcja –

W latach siedemdziesiątych wybudowano wiele basenów publicznych. Po trzydziestu pięciu latach większość urządzeń jest ulepszanych lub odnawianych. Buduje się też nowe, tam gdzie ich nie było wcześniej – zwłaszcza na obszarach podmiejskich. Jednocześnie zmienia się sposób korzystania z basenów – bardziej dla rozrywki niż sportu. Pojawiają się coraz większe urządzenia pod względem wymiarów i powierzchni i coraz bardziej złożone.

Baseny prostokątne, o długości 25 metrów, czy olimpijskie (50 metrów) zastępują się „ośrodkami rekreacji wodnej”. Łączą one w sobie kilka biegów wody o różnych wymiarach i kształtach, zjeżdżalnie, strumienie, natryski, a nie tylko trampoliny i drabinki.

Z uwagi na potrzebę budowania/odnawiania basenów oraz ulepszenia ich, zastosowanie stali nierdzewnej jest prawdziwą alternatywą w tradycyjnej architekturze basenów. Jest to rozwiązanie nowatorskie, sprawdzone technicznie i wydajne pod względem ekonomicznym, o czym świadczy kilka tysięcy ośrodków wybudowanych w Niemczech i Austrii w ostatnich czterdziestu latach.

zwiększenie higieny i bezpieczeństwa

Stal nierdzewna najlepiej odpowiada wymagom bezpieczeństwa i higieny właściwym obiektom rekreacyjno-sportowym.

Materiał przeciwpoślizgowy i delikatny – wszelkie wilgotne powierzchnie, po których się przemieszczają ich użytkownicy, powinny być przeciwpoślizgowe. Zatem dno i elementy pomocnicze są obite blachą. Szwy powinny być oszlifowane, a rogi – zaokrąglone, aby nie stwarzać ryzyka skaleczenia.

Materiał higieniczny, kompatybilny z różnymi systemami uzdatniania wody – stal nierdzewna jest materiałem naturalnie higienicznym, obojętnym wobec środowiska. Dzięki tym cechom nadaje się do stosowania w basenach.

Obok zaleceń stosowania stali nierdzewnej w basenach, należy wspomnieć o tym, że materiał jest również całkowicie kompatybilny z różnymi systemami uzdatniania wody – chlorowaniem czy ozonowaniem.

Stal nierdzewna pozwala na przestrzeganie rosnących wymogów dotyczących higieny publicznej i zdrowia personelu basenu.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe – podobnie jak każdy budynek użyteczności publicznej, basen musi odpowiadać wymogom bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

W przypadku, gdy mamy do czynienia z urządzeniami technicznymi (zespół kabli i przewodów), należy zapobiegać ryzyku pożaru. Pod tym względem stal nierdzewna ma większą odporność na ogień niż stale węglowe, również w bardzo wysokich temperaturach.

dłuższa trwałość, mniej konserwacji

Bezpośrednią konsekwencją cech stali nierdzewnej jest prostsza i szybsza konserwacja przy zachowaniu dłuższej trwałości.

Stal nierdzewna jest materiałem, który się nie starzeje – jego wygląd pozostaje bez zmian.

Dzięki swoim właściwościom chemicznym stal nierdzewna zapewnia basenom znacznie dłuższą trwałość niż w przypadku tradycyjnych materiałów. Basen z takiej stali może przetrwać ponad 75 lat.

Niezwykłe odporny stop – stal nierdzewna charakteryzuje się znakomitą odpornością na korozję

Wskazania do konserwacji:

- powierzchnie na granicy woda/powietrze powinny być czyszczone zgodnie z odpowiednimi instrukcjami
- elementy konstrukcji wystające nad wodę powinny być regularnie przemywane czystą wodą
- środki czyszczące i inne dodatki powinny być dopasowane do stali nierdzewnej

- wartość chlorków i wartość pH wody nie powinny przekraczać dopuszczalnych wartości granicznych
- części basenu ze stali nierdzewnej nie powinny wchodzić w kontakt z inną stalą, skorodowaną lub taką, która może ulegać korozji (korozja galwaniczna)
- wszystkie baseny jak również kanały i urządzenia do oddychania powinny być opróżniane i czyszczone zgodnie z obowiązującymi zaleceniami (we Francji dwa razy na rok)

łatwiona konserwacja

Łatwe czyszczenie – na co dzień, powierzchnie ze stali nierdzewnej są bardzo łatwe w czyszczeniu. Poza przemywaniem części wystających wodą pitną i bardziej szczegółowym czyszczeniem na granicy woda/powietrze, w momencie pojawienia się na metalu zanieczyszczeń solą powinny być one natychmiast usuwane podobnie jak w całym basenie.

Zamykanie na okres zimy – po skontrolowaniu wartości chlorków i pH wody, basen ze stali nierdzewnej znajdujący się na zewnątrz, może być zamknięty na okres zimy. Woda w nim pozostaje, żadne szczególne środki nie muszą być podejmowane. Dysze wylotowe powinny pozostać otwarte na wypadek przepelnienia basenu.

O ile mróz niszczy płytki, to jednak inaczej jest z powierzchniami ze stali nierdzewnej. Z uwagi na przewodnictwo materiału, lód może się tworzyć przy kontakcie z metalem, nie pozwalając na powstanie nadciśnienia, które mogłoby uszkodzić basen.

Należy jednak opróżnić kanalizację, która może zamarać. Warto dodawać środek zapobiegający zamrożeniu.

Tylko baseny o głębokości mniejszej niż 50 cm powinny być opróżniane i czyszczone.

wielka swoboda koncepcji architektonicznej

Stal nierdzewna jest nie tylko higieniczna. To także materiał hightech, który daje wielką swobodę koncepcji architektonicznej. Są to dwie cechy, które zachwycają zarówno architektów jak i ich klientów.

Łatwość adaptacji – baseny ze stali nierdzewnej są łatwiejsze w zmienianiu i powiększaniu, o ile teren na to pozwala. Jest to możliwe dzięki łączeniu nowych elementów lub nowej części basenu z basenem już istniejącym. Pozwala to iść z duchem czasu i zwiększać przestrzeń, dostosowując ją do nowych potrzeb, niekoniecznie podejmując całkowitą renowację, która mogłaby być kosztowna.

Stal nierdzewna jest elastyczna – elastyczność stali nierdzewnej jest szczególnie ceniona w przypadku projektu basenów o niekonwencjonalnych kształtach. Blachę można łatwo wyginać wg wyobraźni i programów wyposażenia ośrodków rekreacji wodnej. Sprzęt do gier i zabaw wodnych może być wykonany z tego samego ma-

rozwiązanie warte zastosowania

teriału. Jest on miły, niemalże jedwabisty w dotyku, dzięki czemu jest produktem wysokiej klasy, która bardzo podoba się użytkownikom.

jakość środowiska a trwały rozwój

Materiał odnawialny i odnawiany – wszystkie rodzaje stali nierdzewnej pochodzą z produkcji zwanej „elektryczną” i pochodzą w 100% ze złomu poddanego recyklingowi. Jest to materiał, który daje się całkowicie przetwarzać. Poza tym wszystkie jednostki produkujące stal nierdzewną z grupy Ugine & ALZ przestrzegają normy ISO 14 001.

Czysta stocznia – wszystkie części basenu ze stali nierdzewnej są uprzednio wytwarzane, by później zostały złożone i zespane na miejscu. Taki proces budowy pozwala na ograniczenie pewnych niedogodności. Powstaje mniej pyłu, mniej odpadów, hałasu, zmniejszony jest transport ciężki. Nie trzeba składować na ogół betonu do budowy fundamentów. Dla zatrudnionych, pracownia jest pewniejszym i mniej uciążliwym miejscem niż stocznia.

Zmniejszone zużycie – zużycie wody jest mniejsze, ponieważ czyszczenie przebiega szybciej i łatwiej. Brak pęknięć zapobiega stratom. Stosowanie środków konserwujących zanieczyszczających środowisko jest zmniejszone. Ułatwiona jest dezynfekcja wody oraz jej recykling. Zarządzanie zasobami wodnymi jest na ogół lepsze.

Ekologiczna stal – stal nierdzewna jest materiałem podlegającym recyklingowi. Zużycie wody jest zmniejszone, szczególnie dzięki prostej konserwacji i zapobieganiu stratom wody, które mogą się zdarzać w basenach o tradycyjnej budowie.

Czystsze środowisko – zarówno personel jak i stali klienci doceniają wysoki komfort oferowany przez stal nierdzewną, jakim jest obniżenie stężenia chloru w atmosferze przy utrzymaniu wysokiego poziomu higieny.

zmniejszenie kosztów ogólnych

Zarówno w przypadku nowego sprzętu jak i przy remoncie – dłuższa trwałość i mniej zabiegów konserwacyjnych za porównywalną cenę.

Stal nierdzewna to rozwiązanie konkurencyjne pod względem ekonomicznym także w dłuższym okresie czasu. Pozwala nie tylko obniżyć koszty budowy basenu (dzięki prefabrykacji), ale również znacznie ograniczyć koszty eksploatacji oraz konserwacji.

Oszczędność na fundamentach – w porównaniu z tradycyjną konstrukcją, mniejsza waga basenu ze stali nierdzewnej pozwala na zmniejszenie fundamentów (w przypadku budowy nowego basenu), czy też na zmniejszenie obciążenia już istniejących fundamentów w przypadku remontu. Obniżony ciężar i obciążenie pozwalają zmniejszyć koszty.

Skrócenie czasu instalacji – czas montażu prefabrykowanych basenów ze stali nierdzewnej jest bardzo krótki. Stal nierdzewna może posłużyć jako materiał do budowy basenów przy temperaturach niskich, nawet w miesiącach zimowych. Budowa lub remont basenu może więc przebiegać między dwoma sezonami kąpielowymi. Pozwala to na wydłużenie czasu eksploatacji basenu, co z kolei przekłada się na zysk.

Oszczędności dzięki dłuższemu funkcjonowaniu – dzięki skróceniu rocznych obowiązkowych przerw w funkcjonowaniu wydłuża się czas eksploatacji. Kupno środków czyszczących i dezynfekujących jest niższe, podobnie jak rachunki za wodę i gaz. W przypadku basenu odkrytego mniejsze są straty ciepła.

ArcelorMittal

ArcelorMittal CE Poland
Building&Construction Support
ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa
tel. +48 22 540 71 90
faks +48 22 540 71 91
biurobcs@arcelormittal.com
www.arcelormittal.com
www.constructalia.com

Architekt, profesor Stanisław Latour – wspomnienie

Odszedł od nas... Słowa, które dla mnie dosłownie opisały ostatnie dni. Jeszcze w środę, w ubiegłym tygodniu, gościliśmy Profesora w siedzibie SARP-u na wykładzie Kolegi Tadeusza Baruckiego. Przybiegł na spotkanie lekko spóźniony, przepaszając z powodu innego ważnego zebrania. I taki pozostanie w mej pamięci, w ciągłym ruchu, w drodze na kolejne spotkania, w których czułem się w obowiązku jako architekt uczestniczyć.

Profesor Stanisław Latour – którego miałam przyjemność spotkać rozpoczynając studia architektoniczne i w osobie, którego do dnia jego odejścia znajdowałam oparcie i pomoc.

A znajomość nasza zaczęła się w sposób nietypowy. Pamiętam temat naszej pierwszej, przypadkowej rozmowy na uczelni, tuż po zdanim egzaminie na architekturę – o nadchodzącym czasie studiów, rozpoczynających się zajęciach. Rozmowa bardzo ciepła, bezpośrednia, która zakończyła się niespodzianką – otrzymaniem od Profesora deski kreślarskiej – jakże cennej na początku studiów.

Zawsze będę wspominać Profesora jako jednego z nielicznych, którzy umieli zrozumieć studentów, wykazując w stosunku do nich olbrzymią tolerancję, cierpliwość i zrozumienie. A potem poznaliśmy jego olbrzymią wiedzę na temat historii architektury, którą się zawsze chętnie dzielił, którą przekazywał w sposób gawędziarski, z dużą pasją i zaangażowaniem. Zawsze skromny, z dużą kulturą osobistą.

Przez wszystkie minione lata znajdował czas na spotkania, rozmowy i dyskusje na tematy związane z architekturą i miastem, nigdy nie odmawiając pomocy merytorycznej.

I taki kontakt mieliśmy przez wiele lat.

Nie spotkamy się, nie podyskutujemy – ale to nie do końca prawda. Niejednokrotnie jeszcze w naszej pracy, kontaktach zawodowych, będziemy nawet nieświadomie korzystali z jego wiedzy, kultury – bo te elementy pozostawił w nas na stałe.

Ewa Nosek

Odeszli od nas...

W dniu 21 stycznia 2003 r.

Zmarła w wieku 79 lat

Koleżanka Ewa BIEGAŃSKA

Członek Oddziału Warszawskiego SARP

W dniu 16 lipca 2001 r.

Zmarł w wieku 78 lat

Kolega Marek Ambroziewicz

Członek Oddziału Warszawskiego SARP

W dniu 4 października 2007 r.

Zmarł w wieku 83 lat

Kolega Janusz GAWOR

Członek Oddziału Krakowskiego SARP

W dniu 9 października 2007 r.

Zmarł w wieku 62 lat

Kolega Wiesław ROMAŃSKI

Członek Oddziału Toruńskiego SARP

W dniu 10 października 2007 r.

Zmarł w wieku 87 lat

Kolega Tadeusz WĘGLARSKI

Członek Oddziału Warszawskiego SARP

W dniu 20 października 2007 r.

Zmarł w wieku 81 lat

Kolega Stanisław Latour

Członek Oddziału Szczecińskiego

Klub Architekta „Woluta”

14. 11. 2007 Studia architektury na uczelniach w USA
przedstawi: arch. Jerzy Starczewski

21. 11. 2007 II linia metra w Warszawie – Odcinek Śródmiejski (założenia)
przedstawi: arch. Jasna Strzałkowska-Ryszka

28. 11. 2007 Kolejka
przedstawia: Prezes EKD-WKD Grzegorz Dymecki,
arch. Wojciech Chrabelski

Imprezy klubowe odbywają się w każdą środę o godz. 17.00 w sali kominkowej na I piętrze siedziby SARP przy

ul. Foksal 2 w Warszawie. Z góry przepaszamy naszych Gości za ewentualne zmiany w programie z przyczyn niezależnych od organizatorów.

Kierownik Klubu
JASNA STRZAŁKOWSKA-RYSZKA
architekt

tel. SARP (022) 827-87-12

tel. dom (022) 641-27-74

Nowe płyty elewacyjne Euronit to rozwiązanie dające szerokie możliwości zastosowania. Można je zestawiać różnicując zarówno kolory jak i faktury.

Tradycyjne i nowoczesne elewacje Euronit wyróżniają się wśród innych ...

Euronit Sp. z o.o. ul. Wspólna 6, 32-300 Olkusz, tel. 032 62 49 500, fax 032 62 49 599, **infolinia: 032 62 49 555**
e-mail: biuro@euronit.pl www.euronit.pl

www.archicad.pl
informacje:

uwaga

promocja wersji wielostanowiakowych programu ArchiCAD
PRZEDŁUŻONA DO KOŃCA ROKU!

- przy zakupie 3 stanowisk komputer Apple Mac mini w cenie!
- przy zakupie 5 stanowisk komputer Apple MacBook w cenie!
- przy zakupie 10 stanowisk komputer Apple MacBook Pro w cenie!

DO KOŃCA ROKU dla każdego nabywcy ArchiCADa iPod nano w prezencie!

Thomas A. Heinz, AIA.

Wizualizacja niezrealizowanego projektu Franka Loyda Wrighta.

Projekt Wrighta powstał w 1950 roku na zlecenie Ahmeda Chahroudi, właściciela wyspy Petre na jeziorze Mahopac w stanie Nowy Jork. Obecni właściciele wyspy, Joe i Barbara Massaro, zainspirowani wizualizacją wykonaną w programie ArchiCAD, podjęli decyzję o budowie domu.

Virtual Trace™

Wersję edukacyjną programu ArchiCAD 11 PL można ściągnąć za darmo poprzez strony www.archicad.pl
Wersja ta może służyć każdemu do nauki pracy z programem.
ArchiCAD w wersji edukacyjnej nie może być wykorzystywany do celów komercyjnych.

ArchiCAD STAR(T) EDITION 2007

cena już od **6.900 zł + VAT**

www.archicad.pl

ArchiCAD 11 – precyzja i pasja

Każdy z nas architektów chciałby, aby jego idee twórcze zostały zrealizowane możliwie szybko. ArchiCAD pozwala spoglądać w przyszłość już podczas projektowania. Wszystkie szczegóły projektowanej budowli możemy ocenić w trakcie pracy nad koncepcją, dokładnie tak, jakbyśmy oglądali zrealizowany obiekt. Technologia Wirtualnego Budynku (Virtual Building™) sprawia, że dokumentacja budynku i jego wirtualny model są ze sobą powiązane i zsynchronizowane. ArchiCAD 11 wprowadza ważną nowość – technologię Wirtualnego Podrysu (Virtual Trace™). Technologia ta integruje ze sobą płaskie rysunki 2D z widokami 3D. ArchiCAD sprawia, że wiedza i umiejętności projektanta i jego zespołu mogą być wykorzystane jeszcze efektywniej, a projektowanie przebiega sprawnie i pewnie.

WSC Witold Szymanik i S-ka Sp. z o.o.

Graphisoft Center Poland
dystrybutor programu ArchiCAD w Polsce
tel. + 48 (0) 22 617 08 35, + 48 (0) 22 616 07 65
fax + 48 (0) 22 616 07 74
e-mail: wsc@wsc.pl
www.archicad.pl

GRAPHISOFT.

ARCHICAD 11

a Virtual Building Solution